

Aastaaruanne 2015

Tabell

Maakonna/linna nimi	Elanike arv (01.12.14)	Üldkasutatavate raamatukogude arv	Harukogude arv	Kokku
Ida - Virumaa	153544	25	13	38

1.Põhilised tegevussuunad

2015.a oli enamikele Ida-Virumaa rahvaraamatukogudele stabiilne ja töökas aasta.

Mõningatele maakonna raamatukogudele tõi läinud aasta olulisi muudatusi struktuuri ja personali osas.

- Avinurme valla raamatukogudes toimusid struktuurimuudatused ja seoses sellega vähenesid töötajate töökoormused.
- Loodi Lüganuse Valla Raamatukogu, millel on vallaraamatukogu staatus ja mis täidab valla keskraamatukogu ülesandeid. Raamatukogu struktuuriüksusteks on keskraamatukogu, haruraamatukogud ja laenutuspunktid.
- Lohusuu raamatukogu ühendati kooliraamatukoguga ning Lohusuu valla raamatukogudes muutus töötajate töökoormus.
- Kurtna raamatukogus vahetus juhataja.
- Mahuka töö võttis ette Iisaku raamatukogu, kontrollides Urramis üle oma raamatufondi kirjed, et likvideerida kooliraamatukogu fondi liitmisega tekkinud vead programmis.

Jõhvi Keskraamatukogu:

- Suleti Jõhvi haruraamatukogu ja loodi laenutuspunkt eakate päevakeskuse juurde.
- Tegeleti harukogu raamatufondi liitmise, ümberpaigutamise ja mahakandmisega.
- Teenindusosakonnas vahetus juhataja ning lugemissaali raamatukoguhoidjana asus tööle uus noor töötaja.

Kohtla-Järve Keskraamatukogu:

- Likvideeriti 2 haruraamatukogu – Kukruse ja Puru.
- Raamatukogu töötajate koosseis vähenes 14,9 võrra.
- Somp haruraamatukogu hakkas laenutama elektrooniliselt ja raamatukogus toimus põhjalikum fondi korrastamine.
- Laenutusosakonnas alustati hoiuosakonna likvideerimisega ja avafondi laiendamisega, lugemissaalis toodi osa kogudest fondiruumist saali riiulitele.
- Jätkus lastekirjanduse osakonna hoone renoveerimine.

Sillamäe Linna Keskraamatukogu:

- Tegeleti aktiivselt erinevatele sihtgruppidele raamatukogu teenuste ja ürituste reklaamimisega.

Narva Keskraamatukogu:

- Avati innovatsioonilabor MakerLab.
- Jätkus uusimmigrantidele suunatud lugemisklubi tegevus.
- Viidi läbi rahvusvaheline konverents, kus arutati erinevaid uusimmigrantide ja migratsiooniga kaasnevaid positiivseid ja negatiivseid aspekte ning koostati uusimmigrantidele suunatud lugemisklubide loomise käsiraamat.

Tegevused muusikaaastal

Muusikaaastat tähistati raamatukogudes erinevate sündmustega. Mitmetes raamatukogudes olid väljas temaatilised näitused raamatutest, helikandjatest ja pillidest (Iisaku, Kiviõli, Kuremäe, Kuremäe, Kurtna, Saka, Narva-Jõesuu, Toila, Jõhvi) ning vanadest käsitsi kirjutatud laulikute (Kurtna, Narva-Jõesuu).

Toimus mitmeid muusikaüritusi. Sinimäe raamatukogus peeti nostalgiaõhtut, kus kuulati muusikat vanadelt vinüülplaatidelt. Ulvis viidi läbi klassikamuusikapäev ja külalaulikupäev. Mitmed raamatukogud ühendasid kirjandusüritused muusikaga. Toilas oli kohtumisõhtu Indrek Hirvega, kus esines ka muusik Diana Veisner, Avinurmes kirjanduslik-muusikaline koosviibimine „Rõõm muusikast“. Kiviõlis viidi läbi 6 muusikaüritust, nende seas luulepõimik Sergei Jessenini luulest, mida ilmestasi laulud poeedi sõnadele. Kurtnas toimus küünlavalgusõhtu jutuvestja Piret Pääriga, kus sai nautida naabervalla muusikakooli õpetaja kandlemängu. Narva-Jõesuus viidi läbi kirjanduslik - muusikaline fantaasia „Naer klassikalises muusikas“, mille esinejaks oli Peterburgi Konservatooriumi õppejõud Ljubov Zolotnitskaja.

Jõhvi Keskraamatukogus toimus neli kirjanduslik-muusikalist kava, kus esinesid Marten Kuningas, Kärt Tomingas ja Are Jaama, Tõnu Raadik ja Ann Tenno ning Kristiina Ehin ja Silver Sepp. Lasteosakonnas viidi muuseumiööl „Öös on muusikat“ läbi muusikateemaline viktoriin ja aaretejaht, beebikoolis ja jututoas räägiti teemal „Loodusest leitud laulud“ vanaemade liisu- ja hällituslauludest.

„Tuntud inimene raamatukogus“ päeval teenindas Iisaku raamatukogus lugejaid Kunstide kooli direktress ja muusikaõpetaja Pille Nagel, kes musitseeris hiiu kandelil ning Voka raamatukogus Toila Gümnaasiumi direktor Riho Breivel, kes mängis löötpilli.

Saka raamatukogus mängis taustaks eesti muusika, mis raamatukogu kasutajatele väga meeldis.

Kohtla – Järve, Sillamäe ja Narva Keskraamatukogu tähistasid muusikaaastat erinevate üritustega (kontserdid, näitused, teemahommikud). Kohtla – Järvel viidi läbi 3 kirjanduslik-muusikalist õhtut: G. Sviridovi ja P. Tšaikovski sünniaastapäevale pühendatud kontserdid ning „Oodates kevadet muusika ja luulega“ koostöös naiskooriga Lada.

Plaanid 2016. aastaks:

2016.a jääb jätkuvalt prioriteediks töö raamatufondide korrastamisega s.h aegunud ja rääbaldunud raamatute mahakandmisega. Kahjuks on sellega maakonna mitmel külaraamatukogul probleeme, kuna ei raatsita või ei taheta aegunud kirjandust maha kanda. Seetõttu plaanime keskraamatukogu töötajatega külastada neid raamatukogusid, kes pole 5 aasta jooksul ühtegi mahakandmisakti koostanud.

Kindlasti lähtume ürituste korraldamisel merekultuuriaasta teemast.

Oluline on ka haldusreformi aruteludega kursis olemine ja võimaluse korral kaasärääkimine.

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogude tegevust reguleerivad dokumendid ja nõukogud:

Tegevust reguleerivaid dokumente uuendati vaid Lüganuse valla raamatukogudes. Koos raamatukogude ümberkorraldamisega jõustus 1. märtsist 2015.a Lüganuse Valla Raamatukogu põhimäärus. Võeti vastu ka Lüganuse Valla Raamatukogu kasutuseeskiri ja töökorralduse reeglid.

Raamatukogu nõukogu on maakonna raamatukogudest olemas ainult keskraamatukogudel. Kohtla-Järvel moodustati see alles aasta lõpus, seetõttu koos käia ei jõudnud. Jõhvis ja Narvas käidi koos ühel korral. Sillamäe raamatukogu nõukogu liikmed on kompetentsed ja osalevad aktiivselt raamatukogu ürituste läbiviimisel.

Avinurmes on olemas raamatukogu aktiiv. Kuremäe raamatukogus avaldavad lugejad soove nii ürituste korraldamisel kui raamatute ja ajakirjade tellimisel. Mitmed raamatukogutöötajad leiavad, et nõukogude tegutsemiseks puudub vajadus. Leitakse, et probleemide tekkimisel saab pöörduda omavalitsuste volikogude haridus- ja kultuurikomisjoni poole.

Raamatukogude arengukavad:

Raamatukogude tegevus on kajastatud enamike omavalitsuste arengukavades. KOVide arengukavades on sageli raamatukogude roll kajastatud kas liiga üldsõnaliselt või liiga detailselt (lugejad, laenutused, riulite rahasumma jne). On oluline, et raamatukoguhoidjad ise aktiivsemalt sekkuksid uute arengukavade koostamisse ja osaleksid vastavates töörühmades, siis oleks ka tulemus raamatukogude tuleviku planeerimisel parem.

Narva Keskraamatukogu tegevus on kajastatud Narva linna arengukavas 2008-2019, Narva linna kultuuri ja spordi arengukavas 2015-2020 ja Narva Keskraamatukogu arengukavas 2015-2020.

Jõhvi Keskraamatukogu:

- Seoses Jõhvi haruraamatukogu sulgemisega muudeti volikogu 29.jaanuari 2015.a määrusega nr 40 keskraamatukogu põhimäärust.
- Koostati ja kinnitati Ida – Virumaa raamatukogude komplekteerimispõhimõtted.
- Uuendati dokumenti “Sissejuhatav ohutusjuhend”
- Koostati tehniliste töötajate ohutusjuhendid.

Valla arengukavas aastateks 2012-2020 on muude tegevuste kõrval kavandatud ka raamatukogu juurdeehituse projekteerimine ja ehitamine, kuid tegevuskava prioriteetides on see alles 11.kohal.

Kohtla-Järve Keskraamatukogu:

- Kinnitati uus põhimäärus.
- Uuendati sularahakassa tehingute eeskirja.
- Töötati välja komplekteerimis- ja kogude korrastamise põhimõtted.
- Teeninduskorralduses muutus lastekirjanduse osakonna lahtiolekuaeg. Endise pühapäeva asemel ollakse nüüd avatud laupäeviti nagu teised raamatukogu osakonnad.

Sillamäe Linna Keskraamatukogu:

Linnavalitsus kinnitas raamatukogu 2012-2016 arengukava 2014. aasta täitmise aruande.

Narva Keskraamatukogu:

Võeti vastu uued raamatukogu töökorralduse reeglid, tasuliste teenuste hinnakiri ja raamatukogu kasutamise eeskiri.

2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.14. €	Seisuga 31.12.15 €	Muutus %
Eelarve kokku	2385,089	2449,785	2,7 %
sh keskraamatukogu	255,22	251,53	-1 %
Personalikulu	1602,312	1632,749	1,9 %
sh keskraamatukogu	182,97	187,0	2 %
Komplekteerimiskulu	360,396	364,621	1,2 %
sh OV-lt	134,783	131,685	-2,3 %
sh riigilt	222,515	230,09	3,4 %
sh keskraamatukogu	33,87	34,7	2 %
sh OV-lt	11,75	12,34	5 %
sh riigilt	20,74	21,71	5 %

Infotehnoloogiakulu	46,918	59,855	27,6 %
sh keskraamatukogu	6,17	6,0	-3 %

2015.a suurenes maakonna raamatukogude eelarve tervikuna 2,7%. Pisut tõusid ka tööjõukulud (kokku 1,9 %), kuid seda põhiliselt alampalga tõusu arvelt. Külaraamatukogudes oli siiski väike personalikulude kasv (5,3 %). Rõõmustas riigipoolse teavikute toetuse suurenemine 4 % võrra, samas vähenes 2,3 % võrra omavalitsuste osalus.

Jõhvi Keskraamatukogu 2015.a eelarve kulud näitavad vähenemist 1% võrra. See on tingitud detsembrikuu tööjõumaksude ülekandmisest uude aastasse. Eelnevatel aastatel on kõik maksutoimingud sooritatud ühe eelarveaasta piires. Kuna suleti Jõhvi haruraamatukogu, siis reorganiseerimise ja koosseisude muutmise tulemusel tõusid 1.aprillist raamatukogutöötajate palgad 5 %. Omavalitsuse eraldatud teavikute toetus suurenes 5 % võrra.

Kohtla-Järve Keskraamatukogu üldine eelarve ilma investeeringuta püsis sama kui eelneval aastal – muutused varieerusid erinevate kulude osas. Personalikulude vähenemine (-10%) toimus seoses koondamistega aasta alguses. Töötajate töötasusid vähendada ei tulnud, koondamiste arvel toimus väike palkade tõus. Infotehnoloogiakulude tõus (+45%) sai võimalikuks tänu majanduskuludelt kokkuhoitud vahenditele, mis kasutati uute arvutite soetamiseks aasta lõpus. Jätkus Kohtla-Järve lasteraamatukogu renoveerimisprojekt. Kulutati 41772,71 €, sellest 25000 € Kultuuriministeeriumi toetus. Projekti tulemusena on lasteraamatukogu hoone üks paremini renoveeritud fassaadiga hooneid linnas. Lisaks investeeriti elektritöödele ja turvaruloode paigaldamisse kokku koos lasteraamatukogu renoveerimisega 56836 €, mis kokku moodustab aasta ainukese investeeringu Ida-Viru raamatukogudes.

Sillamäe Linna Keskraamatukogu eelarve kasvas 11,8 %. Kõige suurem tõus oli infotehnoloogiakuludel (36 %), mille eest soetati mitu uut arvutit. Kahjuks aasta lõpus osa uuest IT tehnikast varastati.

Narva Keskraamatukogu eelarve tervikuna kasvas 6,74%, sealhulgas palgafond 10,43%. Infotehnoloogia eelarve suurenes 33% postiserveri remondiga seotud kulutuste tõttu, vajalikud vahendid leiti majanduskulude arvelt. Koolitusrahasid kahjuks raamatukogule ei eraldatud. Tulud kokku olid 20340 €. Sellest enamuse moodustas projektitegevusest tulenev tulu.

Tabel 3

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Summa
Avinurme raamatukogu projekt „Kohtumine noortekirjanik Reeli Reinausiga“ /HMN	Aprill, 2015	100,00
Jõhvi Keskraamatukogu projekt „Emakeelepäeva tähistamine Jõhvi KKRK-s“/ KulKa Ida-Viru eksp.gr	Märts, 2015	200,00
Jõhvi Keskraamatukogu projekt „Kirjanduslik-muusikal. kohtumine K.Ehini ja S.Sepaga“/ KulKa Ida-Viru eksp.gr	Aprill, 2015	300,00
Jõhvi Keskraamatukogu projekt „Koolituste korraldamine Ida-Viru maakonna raamatukogutöötajatele“/Kultuuriministeerium	Mai – dets., 2015	1000,00
Jõhvi Keskraamatukogu projekt „Ida-Viru raamatukoguhoidjate suveseminar 4.-5.06.15“/HMN	Juuni, 2015	500,00
Jõhvi Keskraamatukogu projekt „Kirjanduslik-muusikal. kohtumine K.Tominga ja A.Jaamaga“/KulKa Ida-Viru eks.	September, 2015	200,00

Jõhvi Keskraamatukogu projekt „Kirjanduslik-muusikal. kava M.Kuningaga“/KulKa Ida-Viru eksp.gr	Oktoober, 2015	150,00
Jõhvi Keskraamatukogu projekt „Ida-Viru raamatukoguhoidjate koolituspäev Avinurme Elulaadikeskuses“/Kultuuriministeerium	Detsember, 2015	200,00
Jõhvi Keskraamatukogu projekt „Ida-Viru raamatukoguhoidjate kodulooline koolituspäev Avinurme Elulaadikeskuses“/HMN	Detsember, 2015	250,00
Jõhvi Keskraamatukogu projektitoetused	KOKKU	2800,00
Sillamäe Keskraamatukogu projekt „Edela-Eestit avastamas“/KIK	Mai-juuni, 2015	2946,00
Sillamäe Keskraamatukogu projekt „Sillamäe laste tutvustamine Eesti kirjandusega“/KulKa	Märts-aprill, 2015	200,00
Sillamäe Keskraamatukogu projekt „Särav kirjandusklassika“/KulKa	November, 2015	195,00
Sillamäe Keskraamatukogu projekt „Ettekanne Ukraina Nikolajevi Linna Keskraamatukogu konverentsil“/KulMin	September, 2015	285,00
Sillamäe Keskraamatukogu 15 erinevat projekti /Sillamäe Linnavalitsus	Märts-dets., 2015	2940,00
Sillamäe Keskraamatukogu projektitoetused	KOKKU	6566,00
Narva Keskraamatukogu projekt „Me elame Läänemere ääres“/KIK	16.12.13-19.11.2015	410,00
Narva Keskraamatukogu projekt „Jõulukoolivaheaeg Narva Keskraamatukogus“/HMN	17.11.14-09.01.2015	600,00
Narva Keskraamatukogu projekt „Eesti Vabariigi iseseisvuspäeva tähistamine Narva KRK“/HMN	12.01.-04.03.2015	420,00
Narva Keskraamatukogu projekt „Kevadkoolivaheaeg Narva Keskraamatukogus“/HMN	16.02.-21.03.2015	360,00
Narva Keskraamatukogu projekt „Kirjandusfestival „Anderseni muinasjutud“/HMN	16.02.-12.04.2015	269,00
Narva Keskraamatukogu projekt „Algaja lugeja kool Narva Keskraamatukogus“/HMN	17.03.-15.10.2015	252,00
Narva Keskraamatukogu projekt „Suvi raamatuga Narva Keskraamatukogus“/HMN	11.05.-12.09.2015	360,00
Narva Keskraamatukogu projekt „XII üleriigiline lasteraamatukoguhoidjate päev Narva KRK“/KulMin,HMN	17.08.-30.09.2015	240,00
Narva Keskraamatukogu projekt „Kodulugu Narva Keskraamatukogus“/HMN	17.08.15-12.06.2016	900,00
Narva Keskraamatukogu projekt „Sügiskoolivaheaeg Narva Keskraamatukogus“/HMN	14.09.-30.10.2015	360,00
Narva Keskraamatukogu projekt „Mark Twain raamatukogus“/HMN	19.10.-10.12.2015	432,00
Narva Keskraamatukogu projekt „Jõulukoolivaheaeg Narva Keskraamatukogus“/HMN	16.11.15-25.11.2016	900,00
Narva Keskraamatukogu Grundtvigi õpikoostööprojekt „Read-Aloud Clubs to Overcome Intercultural Divide“	01.08.13-31.07.2015	13500,00
Narva Keskraamatukogu 3 erinevat projekti / Ameerika	01.04.14-31.12.2015	23717,00

Ühendriikide Suursaatkond		
Narva Keskraamatukogu projektitoetused	KOKKU	42720,00

Erinevad projektitoetused on abiks raamatukogude ürituste korraldamisel, samuti koolituste läbiviimisel. Erilise tähelepanu all on just lasteüritused. Kahjuks on läbi aastate projektitoetuste taotlejad maakonnas ikka ühed ja samad raamatukogud ning külaraamatukogusid on nende hulgas vaid üksikud. Oleme maakonna seminarile kutsunud projektitööst rääkima Kultuurkapitali esindaja, et julgustada raamatukogutöötajaid projekte kirjutama, aga seni pole see järgimist leidnud.

2.3 Raamatukogudevõrgu struktuur

Eelmine aasta tõi maakonna raamatukogudevõrgu struktuuri mõningaid muudatusi.

- Lohusuu ühendati rahva- ja kooliraamatukogu.
- Moodustati Lüganuse Valla Raamatukogu, millel on vallaraamatukogu staatus ja mis täidab valla keskraamatukogu ülesandeid. Raamatukogu struktuuriüksusteks on keskraamatukogu, haruraamatukogud ja laenutuspunktid. Haruraamatukogud on Püssis, Maidlas ja Soonurmes ning laenutuspunktid Varjal, Oandus, Maidla Koolis ja Lüganuse Keskkoolis.
- Ulvi raamatukogus muutus seoses valla raamatukogude personalikulude vähendamisega raamatukogu lahtiolekuaeg. Raamatukogu on alates juulikuust avatud senise viie päeva asemel kolmel päeval nädalas.

Paljud raamatukogud (Kuremäe, Toila, Kiviõli, Saka, Narva-Jõesuu, Kiikla) leiavad, et kasutajad on raamatukogu lahtiolekuaegadega harjunud ja seepärast need muutmist ei vaja. Mitmest raamatukogust saab raamatuid laenutada ka väljaspool lahtiolekuaega (Toila, Avinurme).

Käesoleval aastal on Kurtna raamatukogul plaanis argipäevaseid lahtiolekuaegu ühtlustada ning lühendada laupäevast lahtiolekuaega. Ka Aseri raamatukogu leiab, et lahtiolekuajad võiksid muutuda.

Jõhvi Keskraamatukogu:

Suleti Jõhvi haruraamatukogu. Sellega seoses koondati alates 1. aprillist 0,5 koristaja ja 0,5 raamatukoguhoidja ametikohta, mis võimaldas kõikidel raamatukogutöötajatel 5% palka tõsta. Lugejate soovile vastu tulles avati mikrorajoonis asuvas Eakate Päevakeskuses laenutuspunkt, mis kuulub teenindusosakonna struktuuri.

Kohtla-Järve Keskraamatukogu:

Likvideeriti 2 haruraamatukogu – Puru ja Kukruse.

2.4 . Personali koosseis, juhtimine ja areng

Personali muudatused toimusid kolmes külaraamatukogus.

- Avinurme valla raamatukogudes vähendati personalikulusid koos töökoormuste vähendamisega 1,5 ametikoha võrra. Sellega seoses kinnitati alates 1. juulist uued koosseisud: Avinurme raamatukogule 1,5, Ulvi raamatukogule 0,5 ja Avinurme Gümnaasiumi raamatukogule 0,5 ametikohta. Selle otsusega kaasnes Avinurme raamatukogule kohustus võtta üle gümnaasiumi raamatukogult vajalik lastekirjanduse fond, mis tõi juurde palju lisatööd.
- Aasta lõpus siirdus pensionile kauaaegne Ulvi raamatukogu juhataja. Tema asemel töötab nüüd Ulvis Avinurme raamatukoguhoidja, kes on 0,5 koormusega Ulvis ja 0,5 koormusega Avinurmes.
- Lohusuu valla raamatukogudes muutus personali koosseis: Lohusuu sai raamatukogu seoses kooli- ja vallaraamatukogu ühinemisega senise 0,6 koosseisu asemel 0,7 kohta. Piilsi

raamatukoguhoidja töötab senise 0,6 ametikoha asemel 0,5 kohaga. Mõlemas raamatukogus kaotati koristaja 0,2 ametikohta ja koristamine on nüüd raamatukoguhoidjate ülesanne.

- Alates eelmise aasta 1. juulist töötab Kurtna raamatukogus uus juhataja, kuna eelmine pikaajaline raamatukoguhoidja suundus pensionile

Jõhvi Keskraamatukogu:

- Raamatukogutöölt lahkus kauaaegne teenindusosakonna juhataja ja tema asemele sai alates 1.juunist raamatukoguhoidja lugemissaalist.
- Lugemissaali raamatukoguhoidjaks asus alates 8.juunist uus noor töötaja.
- Haruraamatukogu juhataja jäi pärast raamatukogu likvideerimist edasi tööle 0,5 ametikohaga raamatukoguhoidjana laenutuspunktis.

Kohtla-Järve Keskraamatukogu:

- Seoses linna majanduslike raskustega koondati koosseisust 14,9 ühikut, realselt kaotas töö 15 töötajat. Koondati peamiselt pensionieas töötajad.
- Vahetus 4 osakonnajuhatajat (teatme- ja lugemissaalis, lastekirjanduse osakonnas ning Oru ja Somp haruraamatukogudes). Uued osakonnajuhatajad tõid raamatukogu tegevusse uusi tuuli – hoogustus kogude korrastamine ja korraldati mitmekesisemaid üritusi.

Sillamäe Linna Keskraamatukogu:

Koondati üks raamatukoguhoidja ametikoht, et tõsta ülejäänud töötajate palkasid. Juba pikka aega on Sillamäe raamatukoguhoidjate palk olnud Eestis madalaim.

Narva Keskraamatukogu:

- Koondati üks ametikoht.
- Ameerika nurga töö ümberkorraldamise käigus ja seoses töökoormuse suurenemisega loodi raamatukoguhoidja töökohta asemel projektijuhi ametikoht.
- Üks bibliograafi töökoht likvideeriti ning selle asemel loodi raamatukoguhoidja ametikoht.
- Regulaarselt toimusid juhtkonna koosolekud ja kord kuus põhipersonali üldkoosolekud.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest

Tabel 4

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse pikkus)	Koolituseks kulutatud
Alajõe	0	0	0
Aseri	8	44	40,00
Avinurme	8	47,5	400,00
Iisaku	10	53,5	300,00
Kiikla	6	37	230,00
Kiviõli	11	133	500,00
Kohtla-Nõmme	8	43	80,00
Kuremäe	13	72,5	42,00
Kurtna	9	49	40,00
Lohusuu	3	13,5	100,00
Lüganuse	6	32	100,00
Maidla	5	24	0
Mäetaguse	7	43	150,00
Narva-Jõesuu	4	20	200,00

Olgina	1	80	280,00
Pagari	6	60,5	150,00
Piilsi	3	13,5	0
Püssi	5	32	100,00
Saka	2	14,5	0
Sinimäe	1	80	300,00
Sonda	0	0	100,00
Soonurme	0	0	0
Tammiku	7	44	0
Toila	8	61	250,00
Tudulinna	3	18	0
Ulvi	3	13,5	26,00
Vaivara	1	80	300,00
Voka	6	35	100,00
Jõhvi KRK	47	404,5	3164,00
Kohtla-Järve KRK	27	625,6	1390,6
Sillamäe LKRK	6	408	380,00
Narva KRK	12	422,5	0
KOKKU	236	3004,6	8722,6

Tabel 5

Koolituse teema	Korraldaja	Osavõtjate arv
Programmi URRAM koolitus	Urania	1
ERÜ maaraamatukogude sektsiooni teabepäev	ERÜ	4
Tuletõrjealane õppepäev	Iisaku Gümnaasium	1
ERÜ maaraamatukogude sektsiooni XXIV suveseminar	ERÜ, Võrumaa Keskraamatukogu	1
Eesti mäluasutuste suveseminar	Rahvusraamatukogu	1
„Bussiga maale ehk Rahvusraamatukogu tuleb külla“	Rahvusraamatukogu	5
Esmaabiandja väljaõpe	OÜ Kersti Võlu Koolituskeskus	2
„Mis imeloom on MTÜ ja kuidas seda taltsutada“	Illuka Vallavalitsus	1
Klienditeenindajate suurkoolitus „Teenindajast talendiks“	MTÜ Ettevõtlik Virumaa	4
Rahvaraamatukogude suvelaager	Rahvusraamatukogu, Lääne-Virumaa Keskraamatukogu	7
„Muutuste juhtimine raamatukogus“	Lääne-Virumaa Keskraamatukogu	8
„Kehahoid ja seljavalud-mida teeme“	Ida-Viru Maavalitsus	2
Erialapäev „Mis on raamatukogul sellega pistmist?“	Tallinna Keskraamatukogu	4
„Naiste tervise seminar“	Ida-Viru Maavalitsus	2
„Infopädevuse alused“	Tartu Ülikool	2
„Lugemisklubid uusimmigrantidele“	Narva Keskraamatukogu	2

Lasteraamatukoguhoidjate õpipäev „Pildi lugu ja lugu pildis“	Eesti Lastekirjanduse Keskus	5
„Laps kirjanduses: keelatud ja lubatud lastekirjanduses“	Eesti Lastekirjanduse Keskus	1
Algupärase lastekirjanduse päev	Tartu O. Lutsu nim Keskraamatukogu	5
„Kas ma töotan hea teenindusega raamatukogus?“	Rahvusraamatukogu	6
„Mati Undi moodne maailm“	Rahvusraamatukogu	2
„Muusika ja raamatukogu“	Rahvusraamatukogu	1
Positiivse psühholoogia meisterklass Voldemar Kolga	Mäetaguse vallavalitsus	1
Ms Exel tabelitöötlus	Avinurme vallavalitsus	1
„Raamatud, lugemine ja lugeja“	TTÜR	2
Tuleohutus ja evakuatsioon	Illuka Vallavalitsus/Ida Päästekeskus	1
Nõuded dokumentide loomisele ja vormistamisele	Kersti Võlu Koolituskeskus	1
Rahvaraamatukoguhoidjate suveakadeemia	Tartu Ülikooli Ühiskonnateaduste instituut	3
Kaasaegne asjaajamine ja arhiivitöö	Personali arenduskeskus. Tallinn	1
Emakeelepäev. Eesti keele maagilisest mõjust	Rahvusraamatukogu	3
Nordic Noir` - Põhjamaade põnevik, nordisk krim, pohjoismainen dekkari	Rahvusraamatukogu	3
Kogemustetuur	Tapa Linnaraamatukogu	1
„Kasutajakoolituse ettevalmistamine, läbiviimine ja hindamine raamatukogus. Infokirja oskuse olemus ja õpetamine õpilastele“	Rahvusraamatukogu	6
Lasteraamatukoguhoidjate suveakadeemia	Tartu Ülikool Ühiskonnateaduste instituut	1
Professionaalne esinemine	ERE koolitused	1
Biblioteraapia kasutamise võimalustest ja võtetest. Erinevate kirjandusliikide mõjust psüühikale	Viljandi Koolituskeskus Vilko	3
Töö dokumentide ja arhiiviga kultuuriasutuses	Rahvakultuurikeskus	1
Meeskonnatöö koolitus-seminar	Ida-Virumaa Tervisenõukogu	1
Esto-Russika III	Tartu Ülikooli Narva Kolledž	17
Are you experienced? Exploring user experience in Public Libraries	Department of Library and Information Science in the School of Informatics and Computing at Indiana University of Indianapolis	1
Inglise keele kursus	LiKool	2
"Kuidas uurida vaimset pärandit?"	Rahvakultuuri Keskus	1

Raamatukogutöötajad kasutavad võimalust käia tasuta koolitustel. Eelistatakse kohapealseid omavalitsuste ja teiste asutuste korraldatud koolitusi ja keskraamatukogu koolitusi.

Narva Keskraamatukogu töötajad osalesid Tartu Ülikooli Narva Kolledži tasuta loengutel, seminaridel ja koolitustel. Ise korraldati Grundtvigi programmi raames rahvusvaheline konverents „Lugemisklubid uusimmigrantidele”, kus oli üle 70 osavõtja.

Täiendkoolitust peetakse tähtsaks, kuid väljaspool maakonda toimuvatel koolitustel käiakse vähe.

Enesetäiendamiseks loevad töötajad ajakirja „Raamatukogu“, et kursis olla Eestis ja mujal maailmas raamatukogunduses toimuvaga.

2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised:

2015.a esinesid avalike loengute ja sõnavõttudega põhilised keskraamatukogude töötajad. Vaid Toila raamatukogu juhataja tegi ettekande ERÜ aastakoosolekul maaraamatukogude sektsiooni tegevusest ja plaanidest.

Jõhvi ja Narva raamatukogude direktorid andsid saatele „Aktuaalne kaamera“ intervjuu raamaturahade teemal.

Kohtla-Järve Keskraamatukogu:

Erinevate ettekannete ja loengutega käidi esinemas Kohtla-Järve ja Ahtme Pensionäride Päevakeskuses kokku 13 korral.

Personaalfotonäitusega esines KRK töötaja Tatjana Agafonova Sillamäe raamatukogus.

Sillamäe Linna Keskraamatukogu:

- Sillamäe raamatukogu direktor esines Ukraina linna Nikolajevi keskraamatukogu nn Innovaatika Koolis. Ettekanded Eesti raamatukogude tegevusest ning e-teenuste edendamiseks võeti suure huviga vastu.
- Samal teemal tehti kaks ettekannet Kingissepa (Venemaa) Keskraamatukogus linna ja rajooni raamatukoguhoidjate seminaril.
- Perraamatukoguhoidja rääkis Eesti ja oma raamatukogu tegevusest Derbenti (Dagestan) Maailma kultuuride ja religioonide muuseumi rahvusvahelisel konverentsil „Raamatukogude kodulootegevus: uued väljakutsed ja uued võimalused“.
- Raamatukogutöötajad esinesid loenguga „Meie kõnekultuur“ Sillamäe 5.-9.klasside õpilastele.
- Aasta jooksul esineti erinevate vestlustega linna raadios ja tutvustati raamatukogu tegevust linna TV-s.

Narva Keskraamatukogu:

- Raamatukogu töötaja esines ettekandega rahvusvahelisel konverentsil „County public libraries in Europe: synergy, cooperation and interaction with information infrastructure and culture” Povilas Višinskis nimelises raamatukogus Šiauliais Leedus.
- Raamatukogu esindaja tutvustas Kingissepa rajooni raamatukogu direktorite seminaril Innovatsioonilaborit - Narva MakerLab.
- Raamatukogu töötajad esinesid Grundtvigi programmi raames korraldatud rahvusvahelisel konverentsil „Lugemisklubid uusimmigrantidele”, millest võtsid osa koostööpartnerid Prantsusmaalt, Rumeeniast, Itaaliast, Leedust ja Venemaalt.
- Bibliograaf viis läbi kaks loengut teemal: „Eesti nüüdiskirjandus” Tartu Ülikooli Narva Kolledži eakate ülikoolis.
- Narva Keskraamatukogu töötajad esinesid X Üleriigilise Lasteraamatukoguhoidjate päeva seminaril ettekannetega.

2.4.3 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused:

Tabel 6

Koolituse teema	Koolitaja/esineja	Koolitustundide arv	Raamatu koguhoidjate arv	Koolituseks kulutatud summa	Koolituskava eesmärgi täitmine (kutse-kvalifikatsiooni kompetentsid, hinnang)
<u>09.02.2015</u> ”Riigiportaal eesti.ee” ”Ida - Virumaa Rajaleidja keskuse teenused” ”Aeg ja kirjandus”	Aleksei Günter, Riigi Infosüsteemi Amet Maire Merioja, Rajaleidja keskuse juht Mart Kadastik	2 ak t 1 ak t 2 ak t	24	28 €	oskab veebikeskkonnas orienteeruda ja lugejatele vahendada tunneb keskuse teenuseid ja oskab neid vahendada raamatukogu kasutajatele orienteerub eesti ja välismaa kirjanduses
<u>11.02.2015</u> ”Raamatukogu-programmist Urram” ”Üle unepiiri”	Helle Luik, Urania Ann Tenno, Tõnu Raadik	3 ak t 2 ak t	23	514 €	tunneb programmi uuendusi ja oskab vältida peamisi vigu kasutamisel tunneb autorite loomingut
<u>07.04.2015</u> ”Hispaania kirjanduse eestindusi 2005 – 2015 ” ”Iga hetk on kaev”	Kai Aareleid Kristiina Ehin, Silver Sepp	3 ak t 2 ak t	26	636 €	oskab orienteeruda uuemas hispaania kirjanduses tunneb autorite loomingut
<u>19.05.2015</u> Õppekursioon Narva: ringkäigud TÜ Narva		5, 5 ak t	36	258 €	oskab arendada koostööd erinevate raamatukogudega, tunneb 3D printerit ja

kolledžis, Narva Keskraamatukogus, Sinimäe raamatukogus ja koolimajas, innovatsioonilabori MakerLab töötuba					erinevaid tehnikaid, mida MakerLabis saab kasutada
<u>04.-05.06.2015</u> Suveseminar, 1. päeval: "Raamatunäituste ja väljapanekute kujundamine", 2. päeval: "Kogukonna arengu eeldused. Vaimse liidri roll kogukonna arengus"	Kadi Kreis, Imbi Kruuv, Tartu Kunstikool 1 Aivar Haller	8 ak t 4,5 ak t	29	2300 €	oskab korraldada raamatunäitusi oskab mõtestada oma rolli kogukonna toetamisel ning sidustamisel, oskab algatada ja osaleda raamatukogu arengupoliitika, strateegia- ja arengukavade koostamises, oskab analüüsida raamatukogutööd
<u>06.10.2015</u> Koolitus koostöös Tervise Arengu Instituudiga "Vaimse tervise toetamine töökohal", ringkäik Jõhvi eakate päevakeskuses ja laenutuspunktis	Taimi Elenurm	8 ak t	22	19 €	oskab hinnata tööheaolu ning ennetada ja leevendada läbipõlemist ja stressi
<u>04.11.2015</u> "2014. a raamatukogude statistikast ja aruandlusest" "Saksa kirjandus eesti keeles" kirjanike tuur:	Margit Jõgi, Eesti Rahvus-raamatukogu Linda Jahilo, Tartu Linnaraamatukogu	1, 5 ak t 1, 5 ak t	30	190 €	omab ülevaadet Eesti rahvaraamatu-kogudest, oskab kirjutada raamatukogu aruannet orienteerub uuemas saksa kirjanduses orienteerub eesti uuemas

Olavi Ruitlane, Indrek Koff, Mait Vaik, Maire Liivamets		1, 5 ak t			kirjanduses
15.12.2015 Jõuluseminar Avinurmes: ringkäigud Avinurme raamatukogus, Elulaadikeskuses, kirikus ja Puiduaidas, jõulukaunistuste meisterdamise töötuba	Rene Alberi, Eveli Tooming	4 ak t	34	467 €	oskab arendada ja laiendada koostööd erinevate partneritega korraldades infovahetust ja ühistegevust

Traditsiooniliselt sõideti üheskoos maaraamatukoguhoidja päevale, ERÜ maaraamatukogude sektsiooni teabepäevale ning Võtikvere raamatuküla päevale. 15 inimest võtsid osa raamatukogupäevade avamisest Kohtla – Järve Kultuurihoones.

Aasta lõpus väljastas keskraamatukogu osalejatele koolitustõendi aasta jooksul läbitud koolituste kohta. Koolituste tagasisidet on saadud suuliselt ja maaraamatukogude aruannetest. Näiteks Iisaku ja Toila raamatukoguhoidjad hindavad kõiki koolitusi ja õppepäevi põnevateks, kasulikeks, huvitavateks ja üldharivateks – jäime igati rahule. Keskraamatukogu korraldatud koolitused ja õppekursioonid tasuti põhiliselt omavalitsuste ja Jõhvi Keskraamatukogu eelarvest. Kultuuriministeeriumi raamatukogude arendamise programmi ja Hasartmängumaksu Nõukogu toetusel viidi läbi kahepäevane suveseminar ning pärandkultuuriteemaline õppepäev Avinurmes. Vähene koolitusraha või selle puudumine raamatukogude eelarves seab keskraamatukogule väljakutse otsida võimalikult soodsaid, kuid heal tasemel koolitusi. Asjatundlike lektorite koolitustasud on aga mitu korda kõrgemad sellest, mida on võimalik maksta. Samuti otsiti koostööpartnereid, kes pakuksid tasuta harivaid koolitusi (näiteks Tervise Arengu Instituut). Mitu õppepäeva ühendati raamatukogus toimuva üritusega (näiteks kohtumine Kristiina Ehini ja Silver Sepaga). Koolitusteemade valikul lähtuti muuhulgas ka maaraamatukogude ettepanekutest ja soovidest. Alati on väga oodatud kahepäevane suveseminar (sel aastal toimus 5. korda), kus raamatukogutöötajad saavad pühenduda täiendkoolitusele ja erialaste kogemuste vahetamisele. Keskraamatukogu koolitused on ja jäävad ilmselt ka järgnevat aastaks enamusele ainsaks enesetäiendamise võimaluseks.

Osavõtjate arvule seab piirid raamatukogu seminarisaal, kus koolitused toimuvad. Saal mahutab max 25 inimest. Suurema osavõtjate arvu korral jääb saal kitsaks ja umbseks. Samas suurte keskraamatukogude töötajate poolne huvi koolitustel osalemiseks on suurem, kui me võimaldada saame. Seetõttu oleme sunnitud aegajalt piirama keskraamatukogude töötajate osavõtjate arvu. Samal põhjusel viisime eelmisel aastal mitu koolitust läbi väljaspool raamatukogu, näiteks Jõhvi eakate päevakeskuse saalis, kus on avaramad ruumid. Samuti toimus kaks väljasõiduseminari ja suveseminar. Koolitusruumide probleem ei lahene enne raamatukogu juurdeehituse valmimist. Kuna koolituste korraldamine on maakonna keskraamatukogudele seadusega määratud ülesanne, siis ei peaks ruumide küsimus olema ainult Jõhvi vallavalitsuse lahendada.

2.4.4 Erialahariduse omandamine

Iisaku raamatukogu juhataja jätkas õpinguid Tartu Ülikoolis infokorralduse eriala 3. kursusel.

Tudulinna raamatukogu juhataja õpib Lääne - Viru Rakenduskõrgkoolis rakenduskõrghariduse õppekaval majandusinfosüsteemide korraldust I kursusel kaugõppes.

Narva Keskraamatukogu töötaja omandab pedagoogilist haridust Tartu Ülikooli Narva Kolledžis Koolieelse lasteasutuse õpetaja mitmekeelses õpikeskkonnas erialal.

2.4.5 Töötajate tunnustamine

Kõige rohkem tunnustust pälvis eelmisel aastal Toila raamatukogu juhataja:

- Aasta Maaraamatukoguhoidja 2015 nominent
- Kultuuriministeriumi tänukiri
- Toila valla aunimetus „Aasta inimene“
- Ida-Virumaa kohaliku omaalgatuse konkursi Kogukonna säde 2015 nominendi kiidukiri kategoorias „Kogukonna arendaja“
- Minu Unistuste Päeva tänukiri osalemise eest Narva Lastehaigla projektis haigete laste huvitegevuse toetamiseks

Kurtna raamatukogu juhataja sai seoses pensionile minekuga Kultuuriministeriumi tänukirja kultuuritöö edendamise eest.

Ulvi raamatukogu töötaja sai seoses pensionile minekuga Ida-Viru Omavalitsuste Liidu tänukirja.

Kiviõli raamatukogu sai tänukirja Põhjamaade Ministrite Nõukogu Eesti esinduse nõunikult Eha Vainult.

Jõhvi Keskraamatukogu:

- Raamatukogu töötaja sai MTÜ Kirderanniku koostöökogult tänukirja panuse eest Leader programmi elluviimisel.
- Teenindusosakonna juhataja sai seoses töölt lahkumisega Jõhvi Vallavalitsuse tänukirja pikaajalise ja südamega tehtud töö eest raamatukogus.
- Raamatukogu sai Ida-Viru Keskhaigla Vereteenistuse tänukirja hea koostöö eest.
- Kaks töötajat said diplomi Jõhvi linna ja valla 10. aastapäeva tähistamisel sportmängudel osalemise eest.

Kohtla-Järve Keskraamatukogu

- Direktor sai Kultuuriministeriumi tänukirja.
- Keskkogu raamatukoguhoidja sai Kohtla-Järve Linnavalitsuse tänukirja.

Narva Keskraamatukogu:

Narva Linnavalitsuse kultuuriosakond tunnustas ühte raamatukoguhoidjat pikaajalise töö eest.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine

2.5.1 Haldustegevuse üldiseloostus. Raamatukogu ruumid ja asukoht

- Mäetaguse raamatukogus tehti sanitaarremont, kuigi raamatukogu kolis renoveeritud ruumidesse alles 3 aastat tagasi. Niiskuse tõttu kobrutavad ja hallitavad seinad puhastati, krohviti ja värviti uuesti.
- Kiviõli raamatukogus uuendati välistrepp ja remonditi katust, mis sai uue serva lahenduse.
- Narva-Jõesuus parandati soojussõlme torusid ja laevalgusteid. Kevadel täideti Päästeameti ettekirjutust ja kontrolliti hoone elektrisüsteemi.
- Hoones, kus asub Voka raamatukogu, uuendati keskküttesüsteemi.
- Püssi raamatukogu sai uue välisukse, õue uue jalgrattahoidja ja postkasti.
- Kurtnas plaaditi sanitaarruumi ja varuväljapääsu siseseinad.

- Aseris remonditi tuulekoja lagi.

Jõhvi Keskraamatukogu valitseb jätkuvalt ruumipuudus. Vallavalitsus plaanib raamatukogu juurdeehituse uue eskiisprojekti tellimist, kuna olemasolevat ei peeta sobivaks.

Täideti erinevate kontrollorganite ettekirjutusi. Vastavalt Tööinspektsiooni ettekirjutusele plaaditi laenutusosakonna trepp. Päästeameti ettekirjutuse kohaselt teostati elektripaigaldiste korraline audit ja seoses sellega uuendati elektrikilpi. Lasteosakonnas vahetati välja 16 avariohtlikku päevavalguslambi. Vahetati välja kaks veeboilerit. Raamatukogu ühes kabinetis tehti sanitaarremont.

Kohtla-Järve Keskraamatukogu:

Endiselt on ruumikitsikus keskraamatukogu teenindusosakonnas. Ruumipuudusest tingituna ei saa korraldada soovitud hulgal näituseid ja väljapanekuid. Et eestikeelsesse fondi ruumi juurde saada, alustati hoiuosakonna likvideerimist ja ulatuslikku fondi puhastamist liigsetest eksemplaridest ning aegunud ja vananenud kirjandusest. Riiulite ümberpaigutusega saab tekitada lugejatele kohti raamatutega tutvumiseks.

Jätkati lasteosakonna renoveerimist.

2016.aastal jätkuvad remonditööd lastekirjanduse osakonnas, et tuua samasse hoonesse üle lugemissaal. Liikumispuuetega inimeste juurdepääsu tagamiseks paigaldatakse trepile kaldtee ja ehitatakse invatualett.

Sillamäe Linna Keskraamatukogu:

Teostati osaline sanitaarremont lasteosakonnas.

Möödunud aastal tekkis tõsine probleem keskraamatukogu ja eraldi asuva lasteosakonna hoone turvalisusega. Vahetult aasta lõpus murti nende ruumidesse sisse, lõhkudes kokku 5 akent. Vaatamata valvesignalisatsiooni olemasolule varastati hulk arvutitehnikat.

Sillamäe raamatukogul on jätkuvalt suur ruumipuudus. Plaanis on keskraamatukogu kolida Sillamäe gümnaasiumi hoonesse. Renoveerimisprojekt on olemas ja renoveerimine peaks algama 2016.a ning keskraamatukogu kolimine uutesse ruumidesse 2017.a.

Narva Keskraamatukogu:

Raamatukogusse paigaldati uus elektrikilp.

Uue raamatukogu ehitus on lülitatud Narva linna arengukavasse 2008 – 2019. Uue raamatukogu projekteerimine on lõkknud aastasse 2017-2018 ja ehitamine aastatesse 2019-2022. Vana maja renoveerimistööd on planeeritud aastasse 2018.

Tabel 7

Investeeringud 2015.a

Raamatukogu nimi	Tööde maksumus	Teostatud tööd (2015)	Plaan (arengukavast aasta vms)
Kohtla-Järve KR KRK Lastekirjanduse osakond (Tuuslari 19)	kokku 41773 €	Fassaadi renoveerimine	
teenindusosakond (Pärna 27)	kokku 15063 €	Akende vahetamine ja elektritööd tööruumides.	

Juurdepäas liikumispuudega inimesele:

Juurdepäas liikumispuudega inimesele on hetkel tagatud vaid 4 maakonna raamatukogus (Mäetaguse, Kiviõli, Narva KRK ja Kohtla-Järve KRK. Osaliselt on juurdepäas tagatud 8 raamatukogus. Juurdepäas ei ole tagatud enamikus raamatukogudes (26). Põhjus on selles, et enamik raamatukogusid asuvad vanades raamatukogu jaoks kohaldatud majades, kus on kõrge välistrepp ning seetõttu ka kaldtee paigaldamine raskendatud. 5 raamatukogu asuvad ilma liftita hoone II korrusel. Arengukavades pole välja toodud plaane juurdepäasu tagamiseks.

Füüsilise puudega inimeste liikumisvõimalusi Jõhvi Keskraamatukogu siseruumides ja väljaspool kaardistas eelmisel aastal Tallinna Ülikooli üliõpilane Kaja Vahter oma töös „Jõhvi Keskraamatukogu ligipääsetavuse analüüs“. Mõned väljavõtted sellest:

“Invaparkimine puudub, kuid maja juurde võib sõita kõrvalmaja hoovi kaudu. Ratastooliga külastajad pääsevad raamatukokku mööda kaldteed, mis on piisavalt madal, mitte liiga kõrge kaldega, piisavalt lai ning tänavakividest kontrastsema värviga. Siiski võiks vähemalt ühel poolel olla käsipuu, kuigi madala kalde puhul seadus seda ei nõua. Hoone peauks on kergesti avanev ja piisava laiusega, lävepakk madal ja ei sega sisenemist. Sisemine uks avaneb kergelt, kuid ratastooliga ilma kõrvalise abita kahjuks majja sisenemine on väga raske - kahe ukse vahel olev ruum on liiga kitsas, et siseneja saaks teha lahti enda poole avanevat sisemist ust. Raamatukogu siseruumides on liikumispuudega inimestele tagatud juurdepäas kuni lugemissaalini. Info- ja teenindusletid on ratastooliga lugejale liiga kõrged. I-korruse lugemissaalis asuvas avalikus internetipunktis on neli erineval tasapinnal olevat lauaarvutit, nii püstiasendis kui ka istudes/ratastoolis kasutamiseks. Kuna lugemissaali pääsevad ka ratastoolis külastajad, siis selles ruumis korraldatakse erinevaid üritusi. Kahjuks puudub raamatukogus invatualett. Laenutusosakonda pole ratastoolis külastajal võimalik minna, kuna mõlemal pool ust on astmed, mis on küll märgistatud, eristatud kontrastse värviga ja ümara servaga. Vajadusel toob klienditeenindaja vajalikud raamatud külastajale lugemissaali. Lasteosakond asub maja II-korrusel, kuhu saab vaid mööda treppi, mis on liikumispuudega lapsele veidi ebamugav”. Kokkuvõttes kirjutab autor, et erivajadustega inimestel on raamatukogu külastamine kitsendatud, kuid raamatukogu omalt poolt püüab seda olukorda leevendada, pakkudes koduteenindust, tehes koostööd erinevate organisatsioonidega ning käies väliüritustel, kuhu on ligipääs olemas ka erivajadustega lugejatele.

Kohtla-Järve Keskraamatukogus puudub juurdepäas liikumispuudega inimestele Somp ja Oru haruraamatukogudes.

Sillamäe Linna Keskraamatukogus on tagatud liikumispuudega inimesele juurdepäas 1.korrusele.

Narva Keskraamatukogus ja Kreenholmi haruraamatukogus ning Laste Loomemaja lenutuspunktis on tagatud juurdepäas liikumispuudega inimestele.

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Suuremaid arendustegevusi 2015. aastal ei olnud. Võeti kasutusele programmide URRAM ja RIKS tootjate poolt tehtud arendusi ja uuendusi. Wifi levi on olemas enamikes maakonna raamatukogudes.

Maakonna külaraamatukogudes infotehnoloogilise riist- ja tarkvara soetamisel olulist edasiminekut ei toimunud. Väiksemaid ostusid siiski tehti.

- Avinurmes osteti 3 uut arvutit ja AIP-i arvutile kaasaegne monitor.
- Ulvi, Kiviõli, Sinimäe, Saka ja Tammiku raamatukogude tööarvutid vahetati uuemate vastu.
- Kurtnas, Kuremäel, Iisakus ja Sondas osteti uued printerid.
- Narva – Jõesuus osteti kaks lauaarvutit, projektor ja 2 uut arvutitooli.

- Tudulinna raamatukogu külastajatele annetas Swedbank arvutikomplekti koos ID-kaardi lugejaga.
- Saka raamatukogu vahetas hooldusfirmat.

Jõhvi Keskraamatukogu:

Osteti 3 tööarvutit, võotkoodilugeja ja printer. Välja vahetati kõik Windows XP arvutid ja lugemissaalis interneti ruuter. Osteti 2 arvutigraafika programmi "Corel Draw Graphics Swite X 7" litsentsi.

Sillamäe Linna Keskraamatukogu:

Seoses ebakindla internetiühendusega vanas linnaosas paigutati raamatukogu server keskraamatukogust ümber haruraamatukokku.

Soetati mõned arvutid ja uuendati plaanipäraselt osa tarkvarast.

Narva Keskraamatukogu:

Eelarve piiratud võimalused ei lubanud uuendada vananenud arvutiparki.

Tänu Ameerika Ühendriikide Suursaatkonna projektitoetusele avati MakerLab, innovatsioonilabor, mille eesmärgiks on anda kohalikule kogukonnale tasuta algõpet ja teavet tehnoloogilistes valdkondades ning seeläbi suurendada huvi ja oskusi tööturul paremaks läbilõõmiseks. Selleks soetati raamatukokku 3 3-D printerit, 1 laserlõikur ja interaktiivne tahvel. Annetusena Spirit of America fondi kaudu soetati MakerLabi 5 sülearvutit.

2.7 Raamatukogude koostöö.

Töö koordineerimine ja koostöösuhted:

2.7.1 kohalikul tasandil

Koostööd tehakse peamiselt kohalikul tasandil. Kultuuriürituste korraldamisel tehakse koostööd kohaliku omavalitsuse ja teiste paikkonna kultuuriasutustega, samuti oma piirkonda jäävate koolide ja lasteaedadega. Suuremateks koostööpartneriteks on veel rahvamajad, külaseltsid, valla- ja linnalehed. Paljud raamatukogud teevad koostööd oma valla teiste raamatukogudega ürituste korraldamisel, kogude komplekteerimisel, RVL-i korraldamisel jm.

Hea koostöö on maakonna keskraamatukoguga – teavikute komplekteerimine, koolitused, nõustamine ja infovahetus. Kiviõli raamatukogul on hea koostöö MTÜ Kiviõli Naisliiduga, Kunstide kooli ning Päevakeskusega. Maidla raamatukogu teeb koostööd valla kultuuri- ja haridustöö peaspetsialistiga, valla sotsiaaltöötajaga, õpetajatega ning Maidla Mõisa Arendusega. Kurtna raamatukogu-seltsimaja ruumides tegutsesid pensionäride rahvatantsuring, naisansambel, lauluansambel, käsitööring ja toimus poiste breigitreening. Narva-Jõesuu linnaraamatukogu jätkas koostööd eesti kultuuriseltsiga „Kalju“, vene kultuuriseltsiga „Allikas“, A. Hahni nimelise kirjandusühinguga ja teiste linnas tuntud kultuuritegijatega. Sonda raamatukogus toimusid koostöös looduskaitse seltsiga kord kuus loodusõhtud. Voka raamatukogu ruume kasutab juba 8 aastat käsitöö seltsing ning ka valla valimiskomisjon. Koostööd tehakse Toila valla Spordi- ja Kultuurikeskusega, raamatukogus müüakse ürituste pileteid ning vajadusel aidatakse tehnikaga.

Lasteteeninduses tehakse aktiivselt koostööd erinevate kohalike partneritega: lasteaedade ja koolidega (Avinurme, Iisaku, Kiviõli, Kuremäe, Mäetaguse, Olgina, Püssi, Sonda, Toila, Voka). Korraldatakse erinevaid teemaüritusi ja tutvustatakse raamatukogu.

Narva-Jõesuu raamatukogu teeb lisaks lasteaia ja kooliga tihedat koostööd laste muusika- ja kunstikooli ja SOS lastekülaga.

Jõhvi Keskraamatukogu:

Jõhvi Vallavalitsus - mitmete kirjandusürituste toetamine, saali kasutamine kirjandusürituste läbiviimiseks, koduteeninduse tarbeks mikrobusi või elektriautode andmine.

Vallaasutused - vallaasutuste direktorite regulaarsed kooskäimised vallavalitsuses, valla kultuurikalendri läbiarutamine ja koostamine, vallaasutused (nt koolid, lasteaiad) käivad regulaarselt valimas raamatuid, mille on meile annetanud eraisikud. Möödunud aastal toimus valla kultuuritöötajatele jõuluagne koosviibimine, kuhu ka Jõhvi Keskraamatukogust kutsuti kolm inimest. Seltsimajast saame vajadusel helitehnikat ürituste läbiviimiseks.

Maakonna haridusasutused - Jõhvi Gümnaasium, Jõhvi Põhikool, Jõhvi Vene põhikool, Illuka Kool, Toila Gümnaasium, Lüganuse Gümnaasium, Iisaku Gümnaasium, Mäetaguse Põhikool, Maleva Põhikool, Ahtme Gümnaasium, Jõhvi lasteaiad Pillerkaar, Kalevipoeg, Sipsik, lasteaiad Illukal, Vokas – raamatukoguürituste korraldamine

Jõhvi Pensionäride Päevakeskus - info edastamine raamatukogu ürituste kohta ning nendepoolne teatamine osalejatest

Jõhvi Muuseumi Selts - mihklilaada ajal Tasuta Raamatu Laada korraldamine

Ida-Viru Omavalitsuste Liit - Virumaa Kirjandusauhinna väljaselgitamine ja üleandmine

Viru Maakohtu Kriminaalhooldusosakond - hoolealustele, kellele on määratud üldkasuliku töö tegemine leitakse võimalusel lihtsamaid töid

Ida-Viru Keskhaiгла Vereteenistus - mitu korda aastas ruumide võimaldamine doonoripäeva läbiviimiseks.

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskusega – tarkvara ja andmebaaside halduse eriala õpilastele praktikakoha võimaldamine, ürituste korraldamine

Jätakuvalt tihe on koostöö maakonnalehega Põhjarannik. Võib öelda, et tänu maakonnalehele on Jõhvi Keskraamatukogu tihti „pildil“.

Maakonna keskraamatukogud - direktorid käivad regulaarselt koos koostööplaanide arutamise ja kogemuste vahetamise eesmärgil, ühised koolitused ja nõupidamised.

Eesti Töötukassa Ida-Virumaa osakond – praktikakoha võimaldamine

Virumaa nõustamis- ja aktiveerimiskeskusega – praktikakoha võimaldamine.

Vabatahtlikud – abi tasuta raamatu laatade läbiviimisel.

Erivajadustega laste päevahoiuga Päikesekiir – raamatute tutvustamine, ühismängud.

MTÜga Tubli Laps - korraldatakse jätkuvalt mängude festivali.

OÜ Corrigo noorukite rehabilitatsioonikeskusega – 1 x kuus külastavad ühiselt raamatukogu.

Europe Direct Eestis Jõhvi osakond - Euroopa Nädala ürituste läbiviimine lastele.

Bebikool Pandake - kellega koostöös viidi läbi 9 üritust

Kohtla-Järve Keskraamatukogu:

Jõhvi Keskraamatukogu, Kohtla Ajalooring, Kohtla-Järve ja Ahtme Pensionäride Päevakeskus, Kohtla-Järve, Ahtme, Puru ja Sompa koolid ja lasteaiad, Ajalehed Põhjarannik, Infopress, Нарвская газета, Peipsi Vene Kultuuri Selts „Logovest“, Kukruse Polaarmõis, Kohtla-Järve Kunstidekool, Klubi „Rodnik“ (Roerichi Selts), Vene Literaatide Eesti Ühing „Русское слово“, Naiskoor „Lada“, Laste vokaalstuudio „Kelluke“.

Sillamäe Linna Keskraamatukogu:

Sillamäe linna haridus- ja kultuuriasutused, rahvusseltsid, Narva Eesti Maja, Ida-Virumaa Tervisenõukogu, Politseiamet, IVOL - raamatukogu esindaja osales Virumaa kirjanduspreemia žürii töös.

Narva Keskraamatukogu:

Narva linna kultuuri- ja haridusasutused, huvikoolid, meedia (ajalehed, raadio ja televisioon, linnakantselei infoteenistus), TÜ Narva Kolledž, Eesti Selts, Perekool „Tervislik tulevik“, Ida-Virumaa Rajaleidja keskus Narvas, Narva linna rahvuskultuuride seltsid, Narva Muuseum, LiKool, Sotsiaal- ja adaptatsioonikeskus, Töötute adaptatsioonikeskus, Narva Bright Actions, EHHO, koorteklubi „Lucky“, Laste päevakeskus LAD MTÜ, Narva Laste Loomemaja, Narva

Kutseõppekeskus, Eesti Töötukassa, Politsei-ja Piirivalveamet, MTÜ Sophia, Kultuurikeskus Geneva OÜ, klubi „Patchwork Plus”, Henrich Hanseni nimeline Narva muinsuste selts, Gagarin Keskus, Narva Sotsiaaltöökeskus, Vesiroosi galerii, Narva kunstühing „Vestervalli”, MTÜ Eesti vene keele ja kirjanduse õppejõudude assotsiatsioon jt.

2.7.2 riiklikul tasandil

Jõhvi Keskraamatukogu

Kultuuriministeerium – keskraamatukogu koolitusprojektide rahastamine.

Eesti Lastekirjanduse Teabekeskus – koolitused, vabariiklikud lasteprojektid.

Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing – erialased koolitused

Põhjamaade Ministrite Nõukogu Eesti esindus - Põhjamaade raamatukogupäevade tähistamine.

Eesti Kirjanike Liit ja Rahvusraamatukogu - kirjanike tuuri läbiviimine, Kirjanike Liidust nõu ja abi saamine näiteks kirjanike kontaktandmete leidmisel.

ETKA Andras - Täiskasvanud Õppija Nädala raames korraldatud ürituste läbiviimine.

Tervise Arengu Instituut – koolituste korraldamine ja rahastamine.

Kohtla-Järve Keskraamatukogu

Eesti Hoiuraamatukogu, Eesti Lastekirjandusekeskus, Põhjamaade Ministrite Nõukogu esindus Eestis, Eesti Kirjanike Liit, Soome Instituut, Eesti Juudi Muuseum, KPD kirjastus, Vene Teater, OÜ Urania.

Sillamäe Linna Keskraamatukogu

Sillamäe raamatukogu külastasid kolleegid Tartu Ülikooli raamatukogust ja Jõgeva Maakonna Keskraamatukogust.

Sillamäe raamatukogu osales ERÜ ja Eduard Vilde Majamuuseumi konkursil «Tabamata Vilde».

Narva Keskraamatukogu

Eesti Rahvusraamatukogu, Eesti Hoiuraamatukogu, kultuuriministeerium, Tartu Ülikool, Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing, Eesti Lastekirjanduse Keskus, ajakiri „Täheke”, Eesti Rahva Muuseum, Inimõiguste Instituut, riigikantselei, Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed, Eesti Kirjastuste Liit, MTÜ FennoUgria Asutus, Ida–Virumaa keskraamatukogud, Viljandi Linnaraamatukogu, Saare Maakonna Keskraamatukogu, Lääne Maakonna Keskraamatukogu, SA Narva Linna Arendus, Avinurme Puiduait, Ida-Viru keskaigla, jt.

2.7.3 rahvusvahelisel tasandil.

Jõhvi Keskraamatukogu

Läti Suursaatkond - info vahendamine ja meenete annetamine Lätit tutvustavate ürituste läbiviimiseks lastele, EL tänuüritusel osalemine.

Soome MTÜ Kylvaja - käsitöömeistrite poolt korraldatud meisterdamispäev laste jututoas.

Šveitsi St Galleni Laste- ja Noorteraamatukogu - eestikeelsete lasteraamatute annetamine loodava eesti kogu jaoks.

Sillamäe Linna Keskraamatukogu

Ukraina, Dagestani ning Venemaa raamatukogudega.

Ukrainas osaleti Nikolajevi Keskraamatukogu konverentsil ja külastati teisi lähiumbruse raamatukogusid.

Pearaamatukoguhoidja käis Dagestanis, kus osales Hasavjurti raamatukogu projektis „Derbent – 2000 aastat kultuuriristmikul“ .

Võeti osa Pihkva Oblasti Teadusraamatukogu ja Kingissepa Keskraamatukogu projektidest.

Koostöös Ülevenemaalise A. Puškini muuseumiga (Sankt-Peterburg) toimusid loengud Sillamäe ja Sinimäe 7.-10.klassi õpilastele, Konstantin Balmonti muuseumi (Šuja linn, Venemaa), Moskva

kultuurifondide ja Sillamäe Vene Seltsiga korraldati IV Balmonti lugemised.

Narva Keskraamatukogu

Ameerika Ühendriikide Suursaatkond, Tšehhi Vabariigi Suursaatkond, Hispaania Suursaatkond, Poola Vabariigi Suursaatkond, Austria Suursaatkond, Põhjamaade Ministrite Nõukogu, Leningradi Oblasti Teadusraamatukogu, Kingissepa Linna Keskraamatukogu (Vene Föderatsioon), Venemaa Peakonsulaat Narvas, Vene Föderatsiooni Suursaatkond Eestis, Ülevenemaaline A.S Puškini muuseum, Riiklik Ermitaaž, Povilas Višinskise nimeline Šiaulai raamatukogu, Petrozavodski Raamatukogude süsteemi tsentraliseerimise keskus (Venemaa), Espoo Sello raamatukogu (Soome), Rahvusvaheline Rahvuskultuuride Ühenduste Liit Lüüra, Jamburg-Kingissepa ajaloo ühing, Ivangorodi linnamuuseum, Ivangorodi linnaraamatukogu.

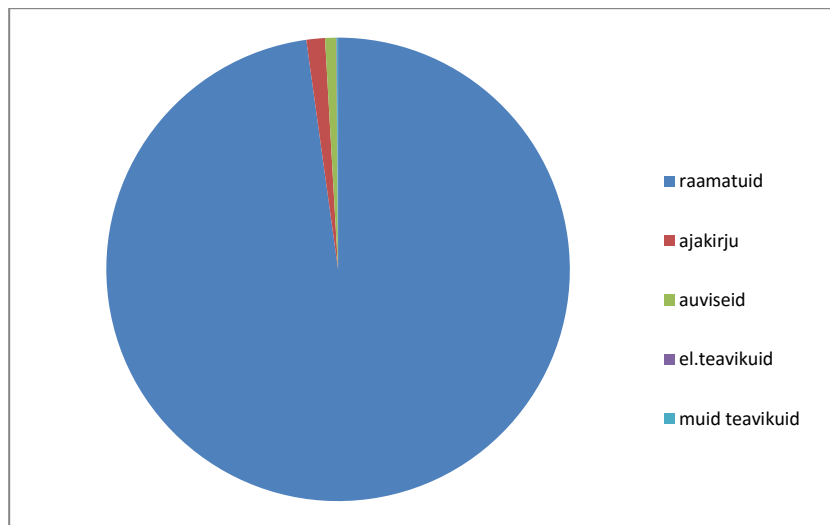
3. Kogud

Ida-Viru maakonnas oli 2015. a lõpu seisuga 38 raamatukogu, sellest 4 kesk-, 2 linna-, 19 valla- ja 13 haruraamatukogu. Peale nende on veel kolmel raamatukogul ja ühel harukogul 4 laenutuspunkti.

Aasta jooksul liideti Sinimäel kooliraamatukogu fond ja Avinurmes kooli ilukirjandusfond vallaraamatukoguga.

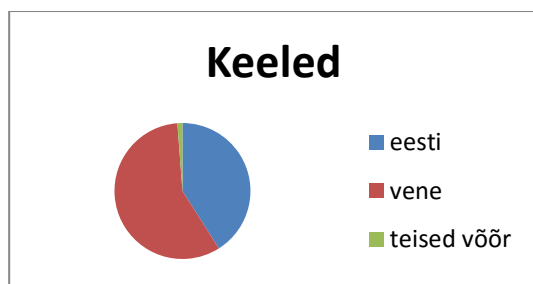
Raamatukogufondide üldsuurus on 1 592 504 teavikut.

Sellest:	raamatuid	1557593
	ajakirju	20581
	auviseid	12296
	elektroonilisi teavikuid	605
	muid teavikuid	1429

Ilu- ja lastekirjanduse osakaal oli 917472 eksemplari ehk 59 %.

Keelte järgi: 638663 eestikeelset ja 918930 võõrkeelset eksemplari, sellest venekeelset 900335 eks.

Jõhvi, Kohtla-Järve, Sillamäe ja Narva keskraamatukogu komplekteerivad oma fondid iseseisvalt. Samuti 2 linnaraamatukogu (Kiviõli, Narva-Jõesuu) ja 1 vallaraamatukogu (Iisaku). Teistele hangitakse raamatuid Jõhvi keskraamatukogu komplekteerimisosakonna vahendusel. Vallaraamatukogudele ja keskraamatukogu osakondadele saadetakse edasi hulgapakkujate uute raamatute nimekirjad. Lähemat tutvumist nõudvaid raamatuid on võimalik enne ostuotsust näidisedena tellida.

Koolituspäevadel on komplekteerimisosakonna poolt tutvumiseks ja tellimiseks välja pandud valik uuemast aimekirjandusest, mis võiks vallaraamatukogudele huvi pakkuda. Järelkomplekteerimine toimub jooksvalt. Suurimad tarnijad on AS Rahva Raamat ja Apollo Holding OÜ. Kirjastustest on suuremad otsetarnijad Varrak, Bestkaup, Koolibri. Nemad pakuvad hulгимүүijate hindadest (– kindel %) veelgi soodsamat soodusprotsenti. Mõnedelt väikekirjastustelt ja – vahendajatelt (nt H. Lindepuu Kirjastus, Kirjastuskeskus) otse tellides tuleb raamatu hind veelgi soodsam. Miinuseks on see, et need raamatud ei jõua nii kiiresti lugejani - ilmuvad harva, tellitav eksemplaarsus on väike ja seetõttu ei ole mõtet teha tellimust iga ilmuva raamatu järel. Ostmisel võrdleme erinevate pakkujate hindu. Venekeelset kirjandust ostame peamiselt Rahva Raamat AS, Sinonim OÜ, Lomelius OÜ kaudu. Nt Jõhvi keskraamatukogu ostis 2015. a teavikuid kokku 25 erinevalt tarnijalt.

Alates tellimisfaasist on kõik teavikud sisestatud K-Järvel ja Jõhvil raamatukoguprogrammi URRAM ning Sillamäel, Narval RIKSi. Kiviõli, Iisaku ja Narva-Jõesuu sisestavad peale raamatute saabumist. Vajadusel luuakse uus kirje või täiendatakse ja parandatakse olemasolevat. Töömahukas on venekeelsete kirjete koostamine. Jõhvi raamatukogu poolt on 2015. a loodud 647 kirjet. Andmebaasi korrastatakse (dublettide likvideerimine, kaanepiltide ja sisu lisamine, näpuvigade parandamine jms) jooksvalt teiste tööde käigus.

Vallaraamatukogud saavad uusi raamatuid korra kuus, keskraamatukogud tihemini. Raamatute kohapealsesse raamatukogusse transportimine on vallaraamatukogude endi korraldada. Kahjuks jäävad mõnigi kord raamatud 2-3 nädalaks mõnesse vallamajja seisma, enne kui jõuavad vastavasse raamatukokku.

3.1 komplekteerimise põhimõtted (tasakaal) ja uuendused (sh e-teavikud)

Jõhvis ja K-Järvel töötati välja komplekteerimispõhimõtted - suunav juhend komplekteerimisalase töö ühtsete põhimõtete väljatoomiseks. Kirjanduse komplekteerimine toimub valikuliselt ning prioriteediks on eesti autorite ilukirjandus, rahvuskultuuri ja eestlust käsitlev kirjandus, laste- ja noortekirjandus. Tõlkekirjandusest eelistatakse väärtkirjandust. Teabekirjandusest on eelistuseks teatmekirjandus ja elukestvat õpet toetav kirjandus (nt. majandus-, õigus-, pedagoogika-, ja tervishoiualased teavikud). Komplekteeritakse valikuliselt ka laiemat huvi pakkuvate valdkondade, nt. psühholoogia-, tehnika-, aiandus-, käsitöö- ja kodundusalaseid teavikuid.

Teavikute komplekteerimisel peetakse oluliseks maakonna elanike rahvuslikku koosseisu ning kasutajate sihtgruppide vajaduste ja eripäraga arvestamist.

Rahaliselt lähtuti kultuuriministri määrusest ja käskkirjast toetuste eraldamise kohta ning omavalitsustega sõlmitud lepingutest. Riigipoolselt toetusest sihtotstarbelise 30% kulutamisega sujub maakonnas tervikuna hästi. Vallaraamatukogudes ulatub see kohati 300 ja rohkema % nõutud

summast. Maakonna keskraamatukogus Jõhvis on raamatute soetamise vastav % 94 ja K-Järvel 44%. Kohtla-Järve keskraamatukogus ja harukogudes on väga suur osa lugejatest vene keele ja kultuuri taustaga. Eripärast sõltuvalt pole nõutud protsenti Sillamäel, Narvas ja Narva-Jõesuus võimalik täita. Kindlasti hangivad ka need raamatukogud Ida-Virumaad puudutavaid ja Ida-Virumaaga seotud inimeste raamatuid, mille teemaks kodulugu, mälestused jms. Sillamäel pöörati 2015.a rohkem tähelepanu kaasaegsete autorite - erinevate aastapreemiade ja auhindade laureaatide teoste tellimisele. Jätkuvalt peeti oluliseks eesti kirjanduse tellimist eesti ja vene keeles. Jõhvi ja K-Järve peavad komplekteerima kahele keelegrupile, st samu autoreid, nimetusi ja teemasid dubleerima nii eesti kui vene keeles.

Vallaraamatukogud lähtuvad raamatutellimusi tehes sellest, et erinevate lugejate sihtrühmade huvid ja vajadused saaksid kaetud. Maaraamatukogudes nõutakse rohkem algupärast kirjandust. Mõnes raamatukogus, kus enamikus lugejateks pensionärid, soovitakse peamiselt lihtsamat ajaviitekirjandust, elulugusid. Lugejate valik sõltub ka raamatukoguhoidja soovistest. Näiteks Voka raamatukogus on tänu raamatukoguhoidja aktiivsele soovitamisele kasvanud Varraku sarja „Moodne aeg“ laenutused. Lapsed piirduvad suures osas kohustusliku kirjanduse laenutamisega, kuid leidub siiski ka neid, kes loevad rõõmu, mitte sunni pärast (Kurtna). Seoses interneti hea kättesaadavusega on eriti maapiirkonnas nõudlus teabekirjanduse järele vähenenud. Enim laenutatakse raamatuid ajaloost, esoteerikast, käsitööst, kokandusest, aiandusest ja eneseabiraamatuid. Vanuse tõusuga hakatakse rohkem huvituma meditsiinialastest raamatutest. Kõige vähem pakuvad huvi usuteaduslikud ja tehnikaalased teavikud.

Õppekirjandust eelistavad vallaraamatukogud tellida RVLi teel Jõhvi kesk- või mõnest Tallinna ja Tartu raamatukogust. Mõne üksiku venekeelse lugeja puhul saadakse raamatud RVLi teel Jõhvist või mõnest teisest lähedalasuvast raamatukogust (nt Iisaku Alajõelt). Vallaraamatukogudes leiab RVL järjest rohkem kasutamist, peamiselt oma valla teiste raamatukogudega ja maakonna piires.

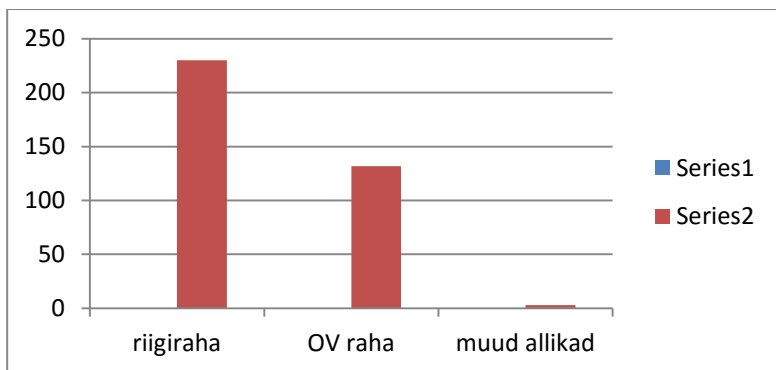
Annetuste osakaal juurdetulnud teavikutest moodustab 11%. Teavikuid saime nt Statistikaametist, Hoiuraamatukogust, Ameerika Ühendriikide Suursaatkonnast, Keskkonnaametist, Swedbankist, I-Viru Omavalitsuste Liidust, Viru Instituudist, Jõhvi Kontserdimajast, autoritelt, eraisikutelt (nt N-Jõesuus puhkajatelt).

K-Järvel suletud Kukruse ja Puru harukogu raamatud jagati teistele osakondadele (ei kajastu juurdetulekus), hulk väga heas seisukorras eestikeelset kirjandust anti Jõhvi keskraamatukogule, et jagada need annetusena vallaraamatukogudele.

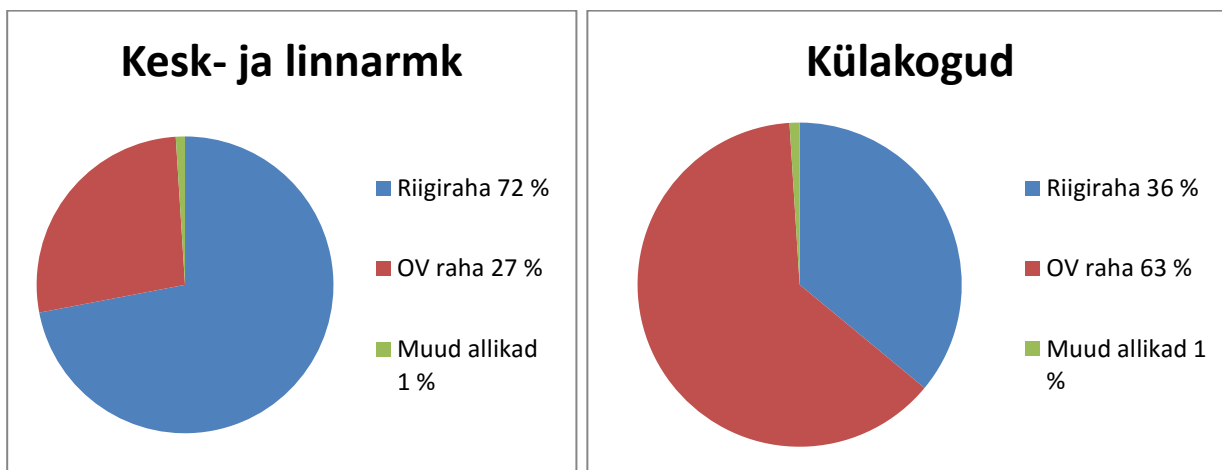
Jõhvis muudeti haruraamatukogu ümber laenutuspunktiks, osa sealseid raamatuid leidis endale koha laenutus- ja lasteosakonnas (ei kajastu juurdetulekus).

Üha enam ollakse raamatukoguga seotud sõltuvalt töö või kooli asukohast. Kogu piirkonna teenindatavate arvust kasutas raamatukogu teenuseid 22 % (23,4 % maal ja 21,4 % linnades). Kogude ringlus tervikuna I-Viru maakonna kohta oli 0,7 %. Vallaraamatukogude hulgas on kaheksa raamatukogu, kes pole oma fondist 5 ja rohkem aastat ühtegi raamatut kustutanud. Jõhvi ja K-Järve keskraamatukogus pöörati 2015.a suuremat tähelepanu liigsete topelteksemplaride ja väga pikka aega laenusteta seisnud teavikute kustutamisele. Sama tööga jätkatakse ka 2016.a.

2015.a. oli I-Viru maakonnas teavikute komplekteerimiskulu 364,621 eurot, mis võrreldes 2014.a. summaga 360,396 €, oli 1,2% rohkem. Sellest riigiraha 230,090 €, OV raha 131,685 ja muudest allikatest 2,846 €.

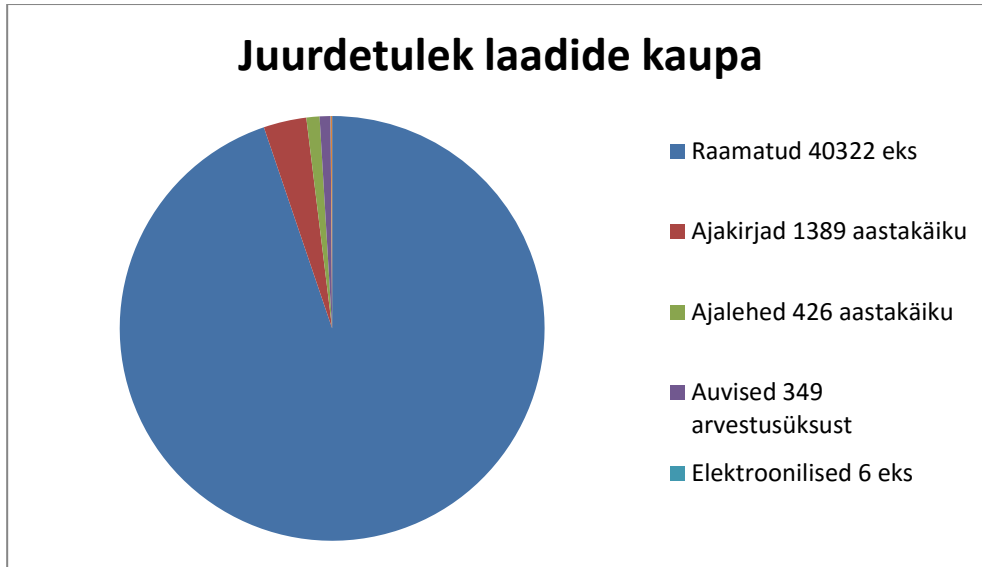

Kesk- ja linnaraamatukogud saavad riigilt raha rohkem kui omavalitsustelt, vallaraamatukogud vastupidi. Riigiosaluse % tõusis 3,4 ja OV % langes 2,3 % võrra. Muude allikate langus 8,1 %. Kui Lüganuse vald vähendas 2014. a oluliselt omapoolset teavikute komplekteerimise summat, siis 2015.a suurendasid nad eelarvet ja sellega tõusis valla osalus 50% riigi antavast toetusest. Kohtla-Nõmme valla panus oli endiselt 0%, pea olematu oli K-Järve ja Narva linna toetus raamatute ostudeks.

Komplekteerimiskulu 1 elaniku kohta maakonnas tervikuna oli 2,4 €, sealhulgas linnakogudes 2,0 ja maakogudes 4,7 €.

Laadide kaupa jagunevad soetatud teavikud:

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trüki + e-raamat)

Raamatute juurdetulek moodustab kogude juurdekasvust 96%.

	Teavikut/ muutus %	Ostud/ muutus %	Muud / muutus %
2015	40322 / -17,3 %	36127/ +4,8 %	4195 / -70,6 %
2014	48737	34468	14269

Muul moel juurde tulnud raamatute suur langus tuleneb sellest, et Iisaku raamatukogu arvestas 2014.a kooli fondi ühendamise vallaraamatukoguga annetusega.

Erinevaid nimetusi raamatuid saadi 34686 (2014.a 40669/-14,7%).

Ostetud raamatu keskmine hind oli 7,72 €. Kesk- ja linnaraamatukogudes (palju või enamus venekeelset kirjandust) 7,25 € ja vallaraamatukogudes (peamiselt eestikeelne raamat) 9,59 €.

Keelte järgi jagunes raamatute juuretulek (ostud + muu):

	Keeled / muutus %		
	eesti	võõr	sellest vene
2015	13370/ -40,9%	26952 / +3,2%	26566 / +3,1%
2014	22614	26123	25756

Keskraamatukogudes moodustas eestikeelse raamatu juurdetulek Jõhvis 70%, Kohtla-Järvel 37%. Sillamäel 7% ja Narvas 10 % ning linnaraamatukogudest Narva –Jõesuus 23% ja Kiviõlis 70%.

Maakogud on valdavalt, peale Alajõe ja Olgina, eestikeelse kirjandusega. Püssi raamatukogu komplekteerib venekeelset kirjandust 1/3 ulatuses, Sinimäe ja Aseri 1/2. Kohtla-Nõmme, Mäetaguse piirduvad 1-3 raamatuga kuus. Teised raamatukogud, kellel on väiksem vajadus venekeelse raamatu järele, eelistavad seda laenutada RVLi teel kas Jõhvi keskraamatukogust või mõnest teisest lähemal asuvast raamatukogust (nt Iisaku Alajõelt).

Võõrkeelse (inglise) kirjanduse nõudlus oli üldiselt väike. Jõhvis on lapsed hakanud aktiivsemalt huvi tundma võõrkeelsete raamatute laenutamise vastu, kuna neid ei rahulda populaarsete teoste eesti keelde tõlkimise kiirus. Paraku on võõrkeelse kirjanduse hinnad liiga kõrged ning seepärast pole nende valik raamatukogus piisav. Eelmisel aastal ostis Jõhvi Keskraamatukogu eesti lastekirjanduse tõlkeid 8 erinevas võõrkeeles kokku 15 eks.

Ilu- ja lastekirjanduse osakaal juurdetulnud raamatute hulgast

	ilu- ja lastekirj / muut%	Ilukirj osakaal
2015	28063 /-16,6%	70 %
2014	33639	69%

E-raamatuid pole ostetud nende ebasoodsa laenutuspoliitika tõttu. Jõhvis ja N-Jõesuus on e-lugeritesse laetud vabalt kättesaadavaid raamatuid. Laenutatud on aasta jooksult neid Jõhvis ainult 5 korda. Huvi puudub ka N-Jõesuus. Lugejad sooviksid e-lugeritest lugeda kaasaegsete autorite teoseid.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Perioodikat soetati raamatukogesse kokku 1543 nimetust. Enamus on ostetud, vähesel määral ka muul moel saadud.

	Ajakirjad Nimetust/ aastakäiku	Ajalehed Nimetust/ aastakäiku
2015	1210 (-3,7%) / 1389 (-3,1%)	333 (-5,9%) / 426 (-8,4%)
2014	1257 / 1433	354 / 465

Perioodikat tellitakse AS Express Post, Ühinenud Ajakirjad AS, Eesti Post OÜ, Edusamm-post (venekeelsed) OÜ, Lehepunkt OÜ (venekeelsed), KE Ajakirjanduse OÜ (võõrkeelsed) ja erinevate toimetuste kaudu. Vallaraamatukogud tellivad perioodikat iseseisvalt.

Kahjuks tõusevad perioodikaväljaannete hinnad ja sellega seoses oleme loobunud mõne ajakirjandusväljaande tellimisest, mis on sarnase sisuga või kasutajate poolt populaarsuse kaotanud. Loobutud on mõnest üsna populaarsest ajakirjast, mis sisu poolest ei pea ilmtingimata raamatukogus olema. Mõnes raamatukogus moodustab perioodika laenutuste arv poole laenutuste üldarvust.

Külaraamatukogudes loetakse rohkem Maalehte ja maakonnalehte Põhjarannik. Mõnes raamatukogus ei käi ühtegi riiklikku päevalehte. Tellimisvõimalus on olemas, kuid seni pole huvi tuntud (Kiikla, Kurtna). Toilas on loobutud ajakirjadest, mida on võimalik lugeda veebis.

Kultuuriajakirjandusest on tellitud põhiliselt Hea Laps, Looming, Täheke, Loomingu Raamatukogu ja Värske Rõhk. Voka raamatukogus moodustab kultuuriajakirjandus tellitust ühe kolmandiku. Üldiselt pole maapiirkonnas kultuuriperioodika kuigi populaarne.

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Auviseid komplekteeriti vähesel määral - maakonna peale kokku 349 eks. Kõige rohkem soetati neid Narva keskraamatukokku – 260 eks, millest 236 audioraamatud. Sillamäe 15-st juurdetulnud auvisest olid 14 audiaalteavikud. Need on populaarsed lugemis(nägemis)probleemidega lugejate seas või nende seas, kes eelistavad kuulata raamatuid muu tegevuse (nt. autojuhtimise) ajal. Seoses auviste vähese kasutamisega komplekteeritakse K-Järve raamatukogus ainult suurema väärtusega auviseid. Auviste kogud täienesid K-Järvel 24 eks, Jõhvis 41 eks ja vallaraamatukogudes kokku 9 eks võrra.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Suuri muudatusi 2015.aastal ei olnud, pakuti traditsioonilisi raamatukoguteenuseid: kojulaenutust, kohallugemist, RVL-i ning interneti kasutamist. Suuremates raamatukogudes on võimalik teha koopiaid, enamikes on ka printimisvõimalus. Teenused on valdavalt tasulised ja tasutakse vastavalt kehtestatud hinnakirjadele. Endiselt abistatakse inimesi veebiteenuste osas: pangatehingutel, tuludeklaratsioonide täitmistel, CV-de koostamistel jm. Muukeelsetel inimestel aidatakse orienteeruda Eesti seadusandluses tutvustades portaali Riigi Teataja.

Tammiku, Saka, Olgina ja Kohtla – Nõmme raamatukogudes pakutakse postiteenust. Kui väikestes raamatukogudes on sellise lisateenuse pakkumine raamatukogus õigustatud, siis Kohtla-Nõmme raamatukogu puhul on töö killustatus jõudnud nii kaugele, et igapäevase raamatukogutöö tegemiseks enam aega ei jää. Nimelt on Kohtla-Nõmme raamatukogutöötaja 0,5 koormusega kooliraamatukogus ja 0,5 koormusega rahvaraamatukogus, nii et 4 tundi raamatukogu lahtiolekuaega kulub tal suures osas erinevate postiteenuste vormistamisele.

Tammiku raamatukogu tegutseb ka Jõhvi valla infopunktina, kus inimesed saavad esitada avaldusi ja saada infot vallavalitsuse tegevuse kohta. Soonurme raamatukogu pakkus teenusena saali üürimist, mida kasutati pereürituste läbiviimiseks ja koosolekute läbiviimiseks.

Uut lisateenust osutab eelmise aasta lõpust ka Narva-Jõesuu raamatukogu. Nimelt vahendab ta pensionäridele tasuta sõidu plastikkaarte, mida antakse iga päev 10 tk eelregistreerimise alusel 24 tunniks kasutada ja hiljem tagastatakse raamatukokku. Sellega kaasneb ka aruandlus linnavalitsusele (inimeste nimekirjad).

Lüganuse Valla Raamatukogu Varja laenutuspunkt avati kolmel päeval nädalas (varem ühel) ja sobivamatel aegadel, Lüganusel on raamatukogu samuti septembrist nädalas päeva võrra rohkem avatud. Ulvi raamatukogu töötab alates 1. juulist 2015 senise viie päeva asemel kolm päeva nädalas.

Lugejate rahulolu-uuringuid aruandeaasta jooksul maakonnas läbi ei viidud.

Jõhvi Keskraamatukogu:

Avati laenutuspunkt eakate päevakeskuses, mis töötab kolm päeva nädalas. Varem samas linnaosas asunud haruraamatukogu oli avatud viis päeva nädalas.

Aasta alguses hakkas raamatukogu laenutama Eesti psühholoogide koostatud suhtlemismängu „Ava ja avasta“. Seltskondadele pakuti lisaks tasuta võimalust korraldada mänguõhtu raamatukogu seminarisaalis. Vaatamata reklaamile mitmes ajalehes ja kodulehel pole seda võimalust aasta jooksul kasutatud.

2014. aastast laenutab raamatukogu kasutajatele e- lugereid. Kui 2014. aastal laenutati kolme e-lugeri kokku vaid 10 korral, siis eelmisel aastal vaid 5 korral. Üheks põhjuseks on kindlasti lugerites puuduv kaasaegne kirjandus. Raamatukogudel puudub seaduslik võimalus uute e-raamatute laenutamiseks. Uute e-raamatute ostmiseks puudub ka nende lugemis- ja laenutuskeskkond.

Kohtla-Järve Keskraamatukogu:

Kuna teavikute eksemplaarsus on jäänud väiksemaks ja igasse harukogusse ei tellita kõiki nimetusi, siis sellest tingitult kasutatakse pidevalt süsteemisest laenutamist.

Nagu eelmistelgi aastatel on ülekaalus ilukirjanduse laenutamine. Kogu süsteemi peale kokku oli eesti keeles kõige rohkem laenutatud E. Thorbjorn „Sööbik ja Pisik“, järgnesid A. Valliku raamatud „Kuidas elad, Ann?“ ning „Mis teha, Ann?“. Loetletud raamatud olid kooli kohustuslikus nimekirjas. Täiskasvanute raamatute kõige loetavamad raamatud olid aga: „Jaak Joala: ka unistuste jõel aeg kord silla loob“, K. Raik „Minu Narva – kahe maailma vahel“, H. Pets „Elu läheb edasi“ jne. Liigialaselt laenutati lisaks J. Joala raamatule veel ka keeleõpikuid, eriti eesti keele õppimiseks. Venekeelne lugeja eelistas vene autoreid nagu Marinina, Kizima, Ustinova, Metlitskaja jne. Edetabeli kuuendalt kohalt leiab ka K. Raigi „Моя Нарва : между двух миров“.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine

Avalik teave on kättesaadav kõikides raamatukogudes. Kohaliku omavalitsuse materjalid (määrused, protokollid, detailplaneeringud, arenguplaanid jm) on saadaval üldjuhul paberil. Avalik teave on kättesaadav ka valdade veebilehtedel. Lisaks on paljudes kohtades vallalehed. Raamatukogu on üldjuhul kogu kohaliku elu puudutava informatsiooni vahendaja.

Avatud internetipunktid on olemas kõikide raamatukogude juures. Selle kasutamine on eri paigus erinev, kuid üldjuhul täheldatakse kasutamise langust. Küllap on oma osa ka sellel, et paljudes raamatukogudes on vilets internetiühendus või amortiseerunud arvutipark.

Kuremäe raamatukogus kasutavad AIPi ja wifi võimalusi meelsasti turistid. Toila raamatukogus on AIP-i väga vähese kasutamise tõttu käesoleval aastal samades ruumides plaanis avada nõ „mängupõrgu“, kus lapsed ja noored saaksid käia erinevaid lauamänge mängimas ja aega veetmas.

Jõhvi Keskraamatukogu:

Raamatukogus on tasuta internetiühendus, mis tagab juurdepääsu avalikule teabele. Teabe otsijale on põhiliselt abiks bibliograaf ja lugemissaali töötaja, seda eriti Riigi Teataja kasutamisel. Lugemissaalis on väljas aruteluks valla detailplaneeringud, volikogu otsused ja määrused. Lasteosakonna infotahvliitel on üleval noortele oluline info mitmesugustest noorteüritustest, konkurssidest, noortevahetustest ja projektidest.

Võrreldes 2014. aastaga langes AIP-i kasutaja arv 231 inimese võrra (2014. a – 2510, 2015.a 2279, s.h 136 last). Kuna eelmisel aastal puudus statistikas võimalus eraldi laste arvu sisestada, siis täpsemat vähenemise põhjust on keeruline öelda, kuna ei tea, kas suurem vähenemine on laste või täiskasvanute arvelt. Kindlasti on kasutus vähenenud ka sellel põhjusel, et interneti kättesaadavus on elanikkonna jaoks paranenud ja seadmete (arvutid, nutitelefonid jms) ning andmeside hinnad on odavnenu.

Kohtla-Järve Keskraamatukogu:

Keskraamatukogul ja haruraamatukogudel on kokku 47 arvutit, neist lugejate kasutuses avaliku teabe kättesaamiseks 14. AIP -i teenused on tasuta ja kättesaadavad kõigile soovijatele. WiFi võrgu kasutamisevõimalus on Keskraamatukogu peamajas, lugemissaalis ning Ahtme haruraamatukogus. AIP punkte on kokku süsteemis kaks – Keskraamatukogu lugemissaalis ja Ahtme haruraamatukogus. Alates aasta algusest on AIP arvutid üldistes lugemissaalides, mis on suurendanud nende „pildil olekut“ ja kasutamiskiivsust.

Narva Keskraamatukogu:

Lugejate kasutuses oli 2015. aastal 18 lauaarvutit. Raamatukogu arvuteid kasutati 8724 korral, mis on ajaliselt võrdne 429 päeva 4 tunni ja 12 minutiga. Huvi arvutite kasutamise vastu on suur, kuid paljud kasutajad loobuvad mõne aja pärast arvutite aegluse tõttu. Raamatukogu arvutipark on vananenud.

Lugejad kasutasid raamatukogu WiFi võrku oma sülearvutitega. WiFi võrk on piiratud ulatusega ning kättesaadav vaid osaliselt.

4.2 Raamatukogu kasutamine

Tabel 9

Raamatu- kogu	Lugejad 2014	Lugejad 2015	Muutus (+-)	Laenut-d 2014	Laenut-d 2015	Muutus (+-)
Linna/maak. rmtk	34436	33796	- 640	1165652	1089333	-76319
Sh keskk	3157	2796	-361	84492	76390	-8102

Tabel 10

Raamatu- kogu	Külastused 2014	Külastused 2015	Muutus (+-)	Virtuaalkü last. 2014	Virtuaalkü last. 2015	Muutus (+-)
Linna/maak. rmtk	513778	480613	-33165	70791	126325	+55534

sh keskk	40198	34994	-5204	6188	6522	+334
----------	-------	-------	-------	------	------	------

Raamatukogude kasutamise arvestust peetakse raamatukoguprogrammides Urram ja Riks.

2015. a kasutas raamatukogu 22 % Ida-Virumaa elanikest (2014.a 22,1%).

Iga idavirulane külastas aastas raamatukogu keskmiselt 3,1 korda (2014.a 3,3).

Langustendents põhinäitajate osas maakonnas tervikuna jätkus. 2015.aastal vähenes, võrreldes

2014. aastaga, raamatukogude lugejate arv 1,9 %, sealhulgas lapslugejate arv kasvas 3,4 %.

Raamatukogude kasutamist mõjutavad endiselt demograafilised probleemid: elanikkonna vähenemine ja vananemine, jätkuv linnastumine, maakohtade tühjenemine, väljaränne ja tööränne.

Maakonna elanikkond vähenes aastaga 2392 inimese võrra ja see jätab oma jälje ka raamatukogude tegevusse.

Üldise ja pikaajalise negatiivse suundumise ainus helgem märk on, et mullune vähenemistempo oli pisut väiksem, kui kolmel eelneval aastal. Elanikke kaotas enamik Ida - Viru omavalitsusi.

Väikestes kohtades mõjutab raamatukogu näitajaid ka ühe aktiivse lugeja lahkumine.

Elanikkond vananeb ja paljud eakad püsilugejad ei saa enam tervise tõttu lugeda. Enam külastatakse neid raamatukogusid, mis on muutunud kooskäimise ja omavahelise suhtlemise kohaks.

Kindlasti on põhinäitajate languse põhjuseks ka muude meediumide ja nendega seotud võimaluste kiire kasv.

Virtuaalkülastuste arv maakonnas tervikuna on võrreldes eelmise aastaga kasvanud 78,4 % Suur tõus on tulnud keskkogude arvelt (+86,6 %), näiteks Narvas tõusid virtuaalkülastused 50151 võrra.

Külakogudes vähenes virtuaalkülastuste arv 2,2 %.

Jõhvi Keskraamatukogu andis ka eelmisel aastal Ida-Virumaa raamatukogude laenutuste edetabeli põhjal välja lugejaauhinna kolmele enimlaenutatud Eesti autorile. TOP 10 nägi eelmisel aastal maakonnas välja järgmine:

1. Kersna, Vahur "Ei jäta elamata"
2. Lember, Ira "Villa järve ääres"
3. Pets, Helju "Klassikokkutulek Kassaris"
4. Tohvri, Erik "Veel on aega"
5. Raik, Katri "Minu Narva: kahe maailma vahel"
6. Sajo, Mari "Võõra õue peal"
7. Roosma, Tuuli "Meie aasta Siberis"
8. Väljaste, Elme "Silmini armunud"
9. Pajur, Piia "Juured erinevas mullas"
10. Mikker, Urve "Seal kusagil ma olen"

Jõhvi Keskraamatukogu:

Lugejaid oli 22,9 % valla elanike arvust. Kasutajate arv vähenes 368 inimese võrra, kuna vähenes ka elanikkond. 2015. a jooksul vähenes elanike arv Jõhvis 233 inimese võrra. Laenutuste arvus oli samuti suur langus (-8102). Põhilise põhjusena näeme haruraamatukogukogu sulgemist. Paljud raamatulaenutajad ja lehelugejad olid seal aastaid harjunud käima ja keskraamatukokku tulid üle vaid vähesed. Samuti ei võimalda laenutuspunkti lahtiolekuajad (10.00 – 16.00 kolmel päeval nädalas) tööinimestel laenutuspunkti külastada. Täiskasvanute laenutusosakonnas oli samas laenutuste osas väike tõus, mis võib olla tingitud uute raamatute suuremast eksemplaarsusest (273 raamatut rohkem). Seega võib järeldada, et allesjäänud lugejad on hakanud rohkem raamatuid laenutama. Külastuste arvu suure vähenemise üks võimalikest põhjustest võib olla see, et lugemisaalis loetakse/õpatakse kohapeal vähem. Lugemiseks ja õppimiseks ei ole seal kõige sobivamad tingimused – vaikset keskkonda ei ole võimalik garanteerida, kuna kõik laenutus- ja

lasteosakonna külastajad käivad sealt läbi. Samuti tehakse lugemissaalis koopiaid ja skaneerimist, mis tekitab ka müra.

Kohtla-Järve Keskraamatukogu:

Põhinäitajad (va virtuaalkülastused) möödunud aastal langesid. Suurem langus on ilmselt seotud kahe haruraamatukogu (Puru ja Kukruse) sulgemisega aasta alguses ja lasteosakonna remondiga. Rõõmustab, et lugejad on aktiivsemalt hakanud külastama raamatukogu kodulehekülge.

Sillamäe Linna Keskraamatukogu:

2015. aastal oli linna elanike arvuks 14347 (2014.a -14587) inimest, nendest raamatukogu kasutajaid 5100, st 35% (2014.a – 34,8%) linna elanikest. Võrreldes 2014. aastaga kasutajate arv pisut kasvas (+19), kuid lasteosakonna suvise remondi tõttu vähenes külastuste üldarv.

Laenutuste arvu stabiilsusele aitas kaasa ka see, et raamatukogu hakkas laenutama koju kõiki (väikese erandiga) perioodikaväljaandeid ja lasteosakond võttis kojulaenutusel eksemplaride arvu piirangud maha. Külastusi ühe kasutaja kohta (v.a virtuaalkülastused) oli 2015.a 16,7 (2014.a 17,5), laenutuste arv oli eelmise aasta tasemel 40 eks.

Raamatukogu kasutajate seas on märgatavalt suurenenud turistide ja suvitajate arv.

Narva Keskraamatukogu:

Lugejaid oli 20,7% linna elanikkonnast. Raamatukogu külastusi ühe elaniku kohta oli 2,5 ja ühe kasutaja kohta 12,06. Keskmine laenutuste arv lugeja kohta oli 26,21. Lugejate arv kasvas Keskraamatukogus 4,94%, kuid langes haruraamatukogudes. Lugejatest 39,4% on lapsed ning 60,6% täiskasvanud, nendest 72,7% laenutas raamatuid koju. Teavikute laenutustest 74,89% moodustas ilukirjandus. Teatmekirjandusest laenutati enim kunsti, koduloo ja käsitööga seotud kirjandust. Samuti laenutati erinevate kultuuritegelastega seotud memuaare. Endiselt on populaarsed erinevad meditsiiniga seotud raamatud. Kasvas audiotravikute laenus, kuna täienes märgatavalt audiotravikute kogu.

Aktiivselt kasutati võimalust reserveerida raamatuid Rikswebi kaudu ning ka raamatukogus kohapeal. Menükamate raamatute järjekorrad venisid mitme kuu pikkuseks.

Lasteosakond viis läbi projekti „Raamatukogu kotis”, mille raames teenindati 6 lasteaeda kokku 12 korral.

4.3 RVL teenindus

RVL tellimusi täideti 187 võrra rohkem kui 2014. aastal. RVLi teel telliti teistest raamatukogudest 739 teavikut rohkem. Aktiivsemalt on hakanud teistelt raamatukogudelt raamatuid tellima külakogud. 2014. aastaga võrreldes on tellitud 1072 teavikut rohkem.

Iisakus ja Kiviõlis kasutasid RVLi teenuseid eeskätt kõrgkoolide õppurid, kelle jaoks telliti vajaminevaid teavikuid Eesti Rahvusraamatukogust, Tallinna Ülikooli Akadeemilisest Raamatukogust ja Tartu Ülikooli Raamatukogust.

Paljud raamatukogud hangivad fondis puuduvad teavikud naaberkogudest ja keskraamatukogust (Avinurme, Ulvi, Varja, Voka, Kuremäe, Lohusuu, Lüganuse, Toila, Pagari, Kiikla, Sonda, Maidla, Narva-Jõesuu, Tammiku). Kiikla, Lohusuu, Tudulinna ja Iisaku raamatukogud laenutasid Jõhvi ja/või Alajõe raamatukogudest venekeelset kirjandust.

Oma maakonna piires toimetatakse raamatud kätte vabatahtlike abiga ja nõ käest kätte raamatukoguhoidjate seminaridel. Vahel käivad maaraamatukoguhoidjad ise keskraamatukogust tellitud raamatuid ära toomas.

Jõhvi Keskraamatukogu:

Võrreldes 2014.aastaga saadi tellimusi 180 teaviku võrra rohkem – kokku 762 ja kõik esitatud tellimused ka täideti. Teistelt raamatukogudelt telliti oluliselt vähem - 54 teavikut (2014.a 390).

Üheks vähenemise põhjuseks on kindlasti see, et õppekirjandust ei soovita enam tellida teistest raamatukogudest, kuna lugeja peab kinni maksuma edasi-tagasi saatmise kulud (välja arvatud Rahvusraamatukogust ja Tartu Ülikooli raamatukogust tellides). Põhipõhjuseks võib lugeda Jõhvi haruraamatukogu RVL-tellimuste kadumist. Harukogu oli väga aktiivne RVLi teel raamatute tellija. Eakate Päevakeskuse laenutuspunktis pole selleks enam vajadust.

Positiivseks uuenduseks võib lugeda seda, et aasta lõpus lisandus URRAMis uue võimalusena RVL-tellimuste tegemise moodul, mille abil saab raamatute tellimusi saata ja vastu võtta otse programmist. See võimaldab edaspidi tellimuste täitmise osas aasta lõpus õigemast statistikat saada.

Sillamäe Linna Keskraamatukogu:

Möödunud aastal telliti teistelt raamatukogudelt ainult 3 raamatut. Oma kogud on piisavalt hästi komplekteeritud ja rahuldavad lugejate soove. Paljud väljaanded on kättesaadavad internetis.

Narva Keskraamatukogu:

RVL teenus ei ole lugejate seas populaarne oma kulukuse tõttu.

Saadud tellimusi -3, neist kõik täidetud. Tellitud teistelt - 13, neist saadud 13.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.2 Raamatukogu kasutamine

Tabel 11

Rmtk	Lug-d 2014	Lug-d 2015	Muutus (+/-)	Külast-d 2014	Külast-d 2015	Muutus (+/-)	Laenut 2014	Laenut 2015	Muutus (+/-)
Linna/ma ak. rmtk	10386	10735	+349	156338	148480	-7858	176252	165655	-10597
sh keskk	897	792	-105	10173	8845	-1328	15263	14316	-947

Lastest lugejate arv maakonnas kasvas võrreldes 2014. aastaga 3,4 %, kusjuures külaraamatukogudes 8,9 % ja keskraamatukogudes 3,2 %. Laste osakaal lugejatest oli 31,8%, mis on 1,6 % võrra kasvanud. Samas laste külastused langesid maakonnas kokku 5 %, keskraamatukogudes 6,5 %, külaraamatukogudes aga tõusid 11,1 %. Laenutatud teavikute hulk vähenes maakonnas kokku 6,2%, keskraamatukogudes 6,9 %, külaraamatukogudes aga tõusis 10,8 %.

Külaraamatukogude lasteteeninduse näitajate tõus oli suuremas osas tingitud Iisaku, Maidla ja Lüganuse raamatukogude ühinemisest kooliraamatukogudega. Kooliraamatukogu seal statistiliselt enam ei eksisteeri ja õpilased on kõik rahvaraamatukogu lugejad.

Jõhvi Keskraamatukogu:

Lasteosakonna põhinäitajad vähenesid. Põhjusi võib olla mitmeid. Eelmisel aastal võttis U3 kasutusele uue lugejate arvestuse süsteemi, mille kohaselt lapslugejateks loetakse kuni 17- aastased lugejad varasema kuni 18- aastaste asemel. Laste päev on tihti väga tihe, mistõttu neil on järjest vähem aega raamatukogu külastamiseks. Sageli käivad lastele raamatuid laenutamas lapsevanemad. Kolmas kooliaste iseseisvalt enam raamatukokku tulla ei soovi. Raamatukogu külastatakse vaid koos õpetajaga kohustuslikus korras. Üha enam soovivad õpetajad aja kokkuhoiu huvides, et lasteosakonna töötajad viiksid üritusi läbi koolis. Sellega jääb raamatukoguteenus lastest järjest kaugemale ning on oht, et raamatukogu muutub vaid raamatute laenutamise kohaks. Kindlasti võib põhjusteks, miks arvud on vähenenud lugeda ka mitmete uute noorte vaba aja veetmise kohtade tekkimist Jõhvis (robotikaring, noortekeskus, Kaitseliidu lasteorganisatsioon) ning seda, et raamatukogu ei suuda nendega konkureerida.

Kohtla-Järve Keskraamatukogu:

Vaatamata sellele, et lasteosakonna kojulaenutuse töö oli häiritud raamatukogu fassaadi remondi tõttu, ei toimunud näitajates suuri tagasilangusi. Laste külastuste arv isegi tõusis. Et lapsed saaksid ka remonditööde ajal raamatukogu kasutada, avati lugemissaalis selleks perioodiks laenutuspunkt. 2015. a. kohta võib öelda, et lasteraamatukogu kaasajastamine on mõjunud laste arvulistele näitajatele positiivselt võrreldes eelmise aastaga. Ruumid on nüüd avarad, mugavad, värviküllased ja lastesõbralikud. Kogu süsteemi peale kasvas lastest lugejate arv 32 võrra ning laste külastuste arv 171 võrra.

Sillamäe Linna Keskraamatukogu:

Kasutajate üldarvust oli lapsi 26% , laenutuste osa moodustas 17 % ja külastuste osa moodustas 38 %. Laenutuste arvu tõusule mõjus kindlasti see, et lasteosakond hakkas laenutama koju perioodikat ning võttis kojulaenutusel eksemplaride arvu piirangud maha. Lisaks sellele korraldas keskraamatukogu igal esmaspäeval Vanalinna kooli 1.klassi õpilastele nn „uudishimulikku õppetundi“, kus lapsed kasutasid raamatuid kohapeal.

Lasteosakond arendab edasi on oma veebilehte ja blogi, mis annavad lugejatele võimaluse raamatukogu sündmustega kursis olla.

Narva Keskraamatukogu:

Seisuga 10.09.2015 õppis Narva linna koolide ja gümnaasiumide 1. kuni 9. klassides kokku 5240 õpilast. Võrreldes eelneva õppeaastaga suurenes õpilaste arv 41 lapse võrra. 2015. aastal käis lasteaedades kokku 2778 last. Muutused lasteosakonna lugejate arvus on väga väikesed.

Lasteosakonna kodulehekülge Lastekas jätkas oma tööd. Kodulehte kasutati lasteosakonna töö, ürituste ja uute teavikutega seotud informatsiooni vahendamiseks.

Narva Laste Loomemajas asuv Lastekirjanduse laenutuspunkt jätkas edukalt oma tööd. Tänu heale asukohale suurenes laenutuspunkti külastajate arv stabiilselt. Noored lugejad eelistavad seal aega veeta, võttes osa erinevate temadega viktoriinidest ja osaledes konkurssidel.

4.4.3 Laste-ja noorteteenindus s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine

Laste lugemishuvi tekitatakse põnevate ettevõtmiste kaudu. Korraldatakse kohtumisi kirjanikega, raamatukogutunde, ekskursioone raamatukokku.

Lasteaialapsed käiksid tihedamini raamatukogus, kuid tihti ei leia lapsevanemad selleks aega, kuna lapsevanemal endal puudub lugemisharjumus. Külastatavus on suurem, kui raamatukogu asub kooli või lasteaia ühes majas või vahetus läheduses (Avinurme, Iisaku, Lügenuse, Sonda). Eriti hoogustus lastetöö Iisaku raamatukogus. Kuna kooliraamatukogu Iisakus enam ei ole, siis langes laste lugemisharjumuste kujundamine täies ulatuses rahvaraamatukogule. Seetõttu korraldatigi lastele rohkesti huvitavaid üritusi ja ettevõtmisi.

Raamatukogud püüavad lasteürituste korraldamisel leida uusi ideid ja mõtteid, et teha need laste jaoks köitvamaks. Näit. Kiviõlis sai alguse ürituste sari „Raamatukohver läheb külla“.

Oluline on ka koostöö õpetajatega, et kaasata neid raamatukogu algatustesse.

Jõhvi Keskraamatukogu:

Aasta jooksul korraldati 44 näitust ja väljapanekut, neist väljaspool raamatukogu 10. Paljude ürituste ajal olid väljas teemakohased näitused, et õpetada lapsi oma tegevuste juures raamatuid kasutama (nt leida meisterdamiseks ideid, tutvuda erinevate maade ja kirjandusega, kuidas korraldada põnevaid koosviibimisi sõpradega). Üritusi toimus 103, osalejaid oli 1875 raamatukogus ja 225 väljaspool seda. Väljaspool raamatukogu toimunud üritustel oldi väljas oma jututoaga (mängude festival, perepäev, muuseumiöö, isadepäev).

Lugemisharjumusi kujundati üritusega „Loeme koos!“, kus lapsed lugesid lastele ja raamatukoguhoidjale, kes oskasid kuulata ja alati oli mitmeid lugeda soovijaid. Seda meetodit kasutasime eriti laste jututoas. Laps tundis, et teda ei parandata ega sunnita õigesti lugema. Lisaks

olid lapsed ise ka tõlkideks kui emakeelena vene keelt kõnelevatele lastele jäi mõni asi arusaamatuks.

Jätkuvalt aktiivne oli koostöö beebikooliga Pandake, mille muinasjututunnid toimusid korra kuus. Jututoa lapsed käisid koos 34 korral.

Kohtla-Järve Keskraamatukogu:

Põhiliselt loeti ilu- ja lastekirjandust. Kõige nõutavam oli igas vanuseastmes kooli kohustuslik kirjandus, seda nii eesti kui vene keeles. Populaarsed autorid on eesti laste seas A. Kivirähk, M. Keränen, I. Tomusk. Välismaistest autoritest G. Oster „Õuduste kool“ jm. Põhikooli- ja gümnaasiumiõpilaste seas loeti enim vampiiridest, paralleelmaailmast – P.C. Cast „Õo koda“ raamatud, R.Mead „Vampiiride akadeemia“ jt. Kohapeal laenutati kõige rohkem loodusest, loomadest ning erinevaid mänguraamatuid.

Lapsi teenindavates raamatukogudes tegeletakse väga aktiivselt koolieelikutega (lasteaiad) ja põhikooli õpilastega. Lastele korraldatakse raamatukogu tutvustamiseks raamatutunde ja teisi üritusi.

Sillamäe Linna Keskraamatukogu:

Raamatukogu koostöö kõigi linna laste- ja noorteasutustega annab häid tulemusi. Oluliseks peetakse raamatukogu ja perekonna koostööd laste lugema kaasamises. Noorteteeninduses nähakse probleemi 13-16aastaste passiivsuses raamatukogu kasutamises. 2016.aastal on kavas sellele sihtgrupile rohkem tähelepalu pöörata.

Teabekirjanduse paremaks tutvustamiseks mõtlesid lasteosakonna töötajad välja „etteütlejaga viktoriini“. Etteütleva suunab raamatutele, kust saab leida õige vastuse.

Traditsioonilistele raamatukoguüritustele püüti anda uusi värve kasutades midagi uut. Näiteks raamatukogupäevade üritustel osalejad said kaasa lüüa mitmesugustes tegevustes: vastata viktoriini küsimustele, töötada laenusletis, pakkuda oma sõpradele raamatuid näituselt ning mõõta oma kasvu „raamatukogumõõtja“ abil (raamatud olid pandud üksteise peale virna).

Suve viimastel päevadel viidi läbi kirjandusmäng „Buratino kiirustab kooli“. Tegevus toimus raamatukogu erinevates ruumides ja hoovis muruplatsil. Palju noori osales loomekonkursil „Elav klassika“, mis oli pühendatud Eduard Vilde, William Shakespeare'i ja Sergei Jessenini loomingule.

Narva Keskraamatukogu:

Lasteosakond viis läbi oma traditsiooniliste ürituste (raamatukogutunnid, ekskursioonid, viktoriinid, kirjanduse ülevaated jne) kõrval ka juba kuuendat aastat Muinasjutihommikuid, mille käigus lastele loetakse ette erinevate autorite teoseid. Traditsiooniline on ka lasteosakonna lasteraamatupäevale pühendatud ettelugemispäev. 2015. aasta ettelugemispäeval lugesid lapsed ette Hans Christian Anderseni juttu „Metsluigid“. Praktika on näidanud ka seda, et taasiseseisvumispäeva ja kodanikukuu raames on koolid huvitatud erinevatest Eesti ja eestlusega seotud üritustest. Viimase kolme aasta jooksul on saanud traditsiooniks koolivaheaegade sisustamine temaatiliste üritustega. Kõik vaheajal toimuv on kajastatud ka kohalikus meedias. Algkoolilastele pakuti vaheaegadel üritusi, mis tutvustasid erinevaid kirjandusteoseid. Kevadvaheaja teemaks olid „Putukad“, sügisel „Muusika“ (Muusika-aasta raames) ja jõuluvaheajal „Erinevate riikide kirjanike talvised muinasjutud“. Lastele loeti nii vanu tuttavaid teoseid kui ka uute autorite raamatuid. 6.-9. klasside õpilastele viidi ka sel aastal vaheaegadel läbi „Vabaaja veetmise kooli“ (Школа правильной тусовки), mis pakub noortele erinevaid üritusi, teedõhtuid ja õpitubasid. Pooleteise aasta jooksul on Narva Keskraamatukogus igal laupäeval lugemiskustega lastele ning neile, kes alles alustavad lugemist, toimunud Ida-Virumaa Koerasõprade Klubi LUCKY kaasabil lugemistunnid lugemiskoertega. Lisaks osalevad lugemiskoerad ka vaheaja üritustel.

2015. aastal tehti väga suurt tööd erinevate projektide alusel. Kõigi raamatukogu projektide põhieesmärk on raamatute ja raamatukogu vastu huvi suurendamine ning Narva lastele huvitava ja turvalise vabaaja veetmise võimaldamine.

2015. aastal organiseeris Narva Keskraamatukogu XII üleriigilise lasteraamatukoguhoidjate päeva tähistamist, mille raames külastasid raamatukogu raamatukoguhoidjad kogu Eestist.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Avinurme	Kohtume raamatukogus „Külla tuleb Reeli Reinaus”.	35
	Kirjanduslik-muusikaline koosviibimine „Rõõm muusikast“.	40
Iisaku	Mälumäng 3. klassile raamatu „Pipi Pikksukk” ainetel.	11
	Detektiivimäng lasteaia keskmisele rühmale „Muusikaline muinasjututuba”.	16
	Ettelugemine „Hamelini vilepillimees” koos flöödipaladega (Katrin Juuse) ja vestlusega muusikast – lasteaia kahele rühmale.	23
Kiviõli	Tront ja Reet Bobõlski – kohtumine lastekirjanikuga.	33
Kurtna	Illuka lasteaialapsed ja Illuka Kooli 1-4 klassi õpilased külastasid Pipi näitust.	48
Lüganuse Valla raamatukogu Varja laenutuspunkt	Sõbrapäev, Jõulud. Meisterdamine.	12
Maidla	Emakeelepäeval vestlus uutest raamatutest lasteaia „Õnnetriinu” rühmale, Sark, U. „ Vilista mulle, Johanna” ettelugemine.	24
Narva - Jõesuu	Lasteraamatupäev (aprill). Presentatsioon “Parimad lasteraamatute kunstnikud - illustraatorid” .	35
		25
Olgina	Luuletuse ja mõistatuse nädal lastega.	15
Püssi	Emakeelepäeva tähistamine.	62
Sinimäe	Ettelugemise nädal.	25
Sonda	Kohtumine Navitrolla , Reeli Reinausi ja Jüri Aarmaga.	45
Toila	E. Vilde temaline kirjandustund Toila Gümnaasiumi 10. klassis.	18
Tudulinna	Mardipäeva tähistamine.	7
Voka	Näitus vanadest mänguasjadest “Hoitud ja armastatud mänguasjad”.	
Jõhvi KR	Euroopa nädala üritused : „Läti ja Luksemburg – EL eesistujariigid 2016”, „Laste olukord arengumaades“.	441
	Sari „Pipil on sünnipäev“ mängude festivalil ja raamatukogus.	56
	Lastekirjanike tuur „Tuleme külla“ : Contra,	65

	Jaanus Vaiksoo, Sulev Oll. Näitus "Igale asjale on antud oma aeg" inimese eluringist.	
Kohtla - Järve Keskraamatukogu:	Uudiskirjanduse ülevaated vene ja eesti koolides. Meistrite tuba koolivaheaegadel. Lastekaitsepäev "Kui kaunilt kõlab mu emakeel.." , emakeelepäeva tähistamine Järve gümn. ja lasteaedades ja vene koolide keelekümbelklassidele.	760 360 111 82
Sillamäe Linna Keskraamatukogu	13 pereüritust „Laupäev raamatukogus“ 22 üritust „Tutvume Eesti lastekirjandusega“ . Konkurss „Elav klassika“ .	311 463 443
Narva Keskraamatukogu Kokku üritusi 367, Osavõtjate arv kokku 6165	Kindlus-linn: Narva legendidel ning ajalool põhinev interaktiivne mäng. Koolivaheaja üritused: „Jäätise ajalugu“ : jäätise valmistamist tutvustav raamatukogutund ja jäätise valmistamise õpituba. „Isetehtud viimnepäev“ : erinevaid maailmalõpuga seotud teooriaid tutvustav raamatukogutund. „Coffee-party“ : kohvikultuuri ja - valmistamist tutvustav õpituba.	

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused.

Tabel 13

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	494	366	76

Tabel 14

	Ürituste arv	Osavõtjate arv
Teenused teistele asutustele	33	574

Iisaku raamatukogu pakub mahakantud teavikuid kõige esimesena kohalikule hooldekodule ja alati on raamatukogu pakkumised tänuga vastu võetud. Nii on hooldekodusse tekkinud väike raamatukogu, mis rahuldab asutuse elanike lugemisvajadusi. Avinurmes ja Narva-Jõesuus külastavad hooldekodu hoolealused aktiivselt raamatukogu ja viivad kirjandust ka teistele hoolealustele. Talveperioodil, kui liikumine on raskendatud, viib Mäetaguse raamatukogu juhataja vastavalt vajadusele raamatuid Alutaguse Hoolekeskusesse.

Hooldustöötajatega teevad koostööd Kiviõli ja Jõhvi raamatukogud. Koos valitakse liikumiskustega lugejatele raamatuid.

Jõhvi Keskraamatukogu:

Raamatukogus käib jätkuvalt küllaltki palju vaimse puudega kliente. Nende teenindamine on läinud rahulikult ja ilma suuremate probleemideta. Suureks miinuseks on jätkuvalt see, et liikumiskustega lugejatel puudub ratastooliga külastamise võimalus. Koduteenindus ei ole ka sellel aastal kasutust leidnud. Paljud lugejad, kes ise väljas ei liigu, on rahul pereliikmete, sugulaste või tuttavate poolt toodava lugemisvaraga. Ka mitmed sotsiaaltöötajad viivad ise liikumiskustega inimestele raamatuid.

Lasteosakonda külastasid MTÜ Päikesekiir puuetega lapsed (4 korda 4-5 last) ja MTÜ Corrigo seaduskuulmatud õpilased (10 korda 5-6 õpilast)

Kohtla-Järve Keskraamatukogu:

Kohtla-Järve Pensionäride Päevakeskuse tellimusel käisid raamatukogutöötajad seal 8. märtsil esinemas luulepõimikuga „Naine kui niisugune...“

Sillamäe Linna Keskraamatukogu:

Sillamäe Vanalinna Kooli erivajadustega laste klassile korraldasid lasteosakonna töötajad adapteritud üritusi ning meisterdamistunde.

Narva Keskraamatukogu:

2015. aasta talvel koguti omatehtud postkaarte Narva Jumalaema Ikooni koguduse seegis elavatele vanuritele. Aktsioon toimus juba teist aastat, kuid eelmisel aastal osaleti üllatavalt aktiivselt ning lõpuks kogus raamatukogu 539 ise tehtud postkaarti, mis jagati vastavalt elanike arvule seegi ning hooldekodu vahel. Aktsioon leidis kajastamist meedias. Samuti külastasid raamatukogu töötajad hooldekodu elanikke teatrietendusega. Raamatukogu teeb samuti koostööd Laste päevakeskus LAD MTÜga ja Rehabilitatsiooni keskusega, pakkudes neile võimalust osaleda mitmetel raamatukogus toimuvatel üritustel ning viies läbi erinevaid raamatukogutunde.

Raamatukogu jätkab edukalt koduteeninduse teenuse pakkumist.

4.6 Raamatukogu kultuurikeskusena

Tabel 15

Raamatukogu nimi	Näitused/virtuaalnäitused, väljapanekud	Üritused	Üritustel osalenute arv
Alajõe	0	0	0
Aseri	8	1	27
Avinurme	28	6	285
Iisaku	41	28	349
Kiikla	5	3	40
Kiviõli	32	44	999
Kohtla-Nõmme	32	1	40
Kuremäe	13	3	108
Kurtna	12	10	287
Lohusuu	7	4	16
Lüganuse	16	2	12
Maidla	4	2	35
Mäetaguse	12	4	60
Narva-Jõesuu	17	18	389

Olgina	60	2	30
Pagari	20	4	165
Piilsi	5	2	10
Püssi	9	3	158
Saka	16	1	50
Sinimäe	50	12	15
Sonda	48	14	260
Soonurme	15	5	89
Tammiku	6	0	0
Toila	16	12	234
Tudulinna	4	2	41
Ulvi	20	6	71
Vaivara	4	0	0
Voka	31	7	117
Jõhvi KRK	65	117	2650
Kohtla-Järve KRK	345	159	4109
Sillamäe LRK	105	319	7127
Narva KRK	318	762	16098
KOKKU	1364	1553	33871

Näituste/väljapanekute arv on 92 võrra vähenenud, ürituste arv on tõusnud 142 võrra ja nendest osavõtjate arvud on võrreldes 2014. aastaga 2115 inimese võrra vähenenud.

Raamatunäitusi ja -väljapanekuid koostasid kõik raamatukogud v.a Alajõe. Raamatunäitused ja väljapanekud aitavad lugejatel teha paremaid valikuid, muuta lugemiseelistusi ja saada rohkem infot kirjanikest. Näituste korraldamisele 2015. a andsid tooni kirjanike juubelid, näiteks Vello Lattik, Bernhard Kangro, Ilon Wikland, Jaan Kross, Heiki Vilep. Eksponeeriti ka mitmeid foto- ja maalinäitusi: Iisaku trepigaleriis „Lume ja jää linnud”, Kuremäel Margit Kurvitsa fotod „Maa-elu-ilu“, Kiviõlis Anton Gainullovi maalid „Eestimaa loodus“. Huvitavaid näitusi oli veelgi: Kurtnas „Pipi Pikksuka armsad asjad vaatamiseks ja mängimiseks”, Kiviõlis Jõhvi Keskraamatukogu töötaja Gerri Orgma autorinukkude näitus, Vokas rändnäitus „Hymy- Naeratus ! Naivistid Iittalas” Soome Instituudilt, mis tekitas palju elevust. Voka Raamatukogu pakub näitusepinda kohalikule rahvale oma hobide näitamiseks. Nii olid raamatukogus väljas roosidega postkaardid, Navitrolla kalendrid, marginäitus ahvidest.

Jätkuvalt viiakse raamatukogudes läbi kohtumisi kirjanikega. Maakonna raamatukogudes käisid külas Reeli Reinaus, Piret Päär, Leelo Tungal, Ülle Meister, Liina ja Vahur Kersna, Imbi Paju, Indrek Hirv, Jüri Lina, Marko Kaldur. Mitmes raamatukogus käib koos kirjandusklubi. Endiselt on populaarsed reisimuljete õhtud. Iisakus jätkus mälestuste ja meenutuste õhtute sari „Minu elu lugu”. Toilas viidi läbi Igor Severjanini sünniaastapäevale pühendatud Luulekõnd ja Severjanini pinkide ehk nn luulekilomeetri avamine. Toila raamatukogu Kella Kuue Kohtumiste Klubi ansambli Seitse vanatüdrukut esinemised Toilas, Kukruse Polaarmõisas ja Paganamaa päevadel. Voka raamatukogus toimus degusteerimispäev „Mahlad, moosid ja muud hoidised kohalikelt“. Avinurme raamatukogu Aiaklubiga tehti väljasõit Läti Taimeteaduskeskusele ja Karla küla kaunitesse aedadesse.

Maakonna raamatukogud ei ole üksnes kohad, kust teavikuid laenata, vaid kohtumispaigaks, kus saab arutada kirjanduse ja päevakajaliste sündmuste temadel ja kus pakutakse inimestele võimalust olla ühiskonnas aktiivne.

Jõhvi Keskraamatukogu:

Kultuurisündmuste korraldamine on jätkuvalt raamatukogu üheks prioriteediks. 2015. aastal korraldati 2 raamatulaata: traditsiooniliselt kevadel käsitöölaada Viru Nikerdaja ajal kaks päeva

Jõhvi Gümnaasiumi fuajees ja sügisel mihklilaadal Jõhvi kiriku juures telgis. Raamatulaadad on rahva hulgas populaarsed ja võimaldavad ka laenutus- ja lasteosakonna fondi värskendada. Populaarsematest üritustest võib nimetada Kristiina Ehini ja Silver Sepa kirjanduse - ja muusikakava "Iga hetk on kaev" ning kohtumist Marten Kuningas'ega. Kuna publiku huvi oli suur, siis jäi raamatukogu lugemissaal väikeseks ja esimene üritus toimus Jõhvi vallavalitsuse saalis ning teine Jõhvi Gümnaasiumi aatriumis. Osalejaid oli mõlemal üritusel umbes 100 ringis. Mitu korda käis koos vaimse arengu klubi Enn Kaljo eestvedamisel. Aasta lõpus toimus mitu raamatuesitlust. Teenindusosakonna juhataja osales Virumaa kirjandusauhinna nimekirja kokkupanemisel ja žürii töös.

Kohtla-Järve Keskraamatukogu:

2015. aasta huvitavamad raamatunäitused: „Filmid – elutee tähised. Lavastaja, näitleja Kaljo Kiisk 90 „, Siin- ja sealpool sinist ekraani. Eesti televisioon 60“, Волшебные узелки», Larissa Sõduri personaalnäitus „Eesti maastikud“, Nadežda Jagudina tikandite ja pärlitööde näitused.

Suuremad üritused: kohtumised Rein Põdraga, Mihkel Rauaga, Viktoria Ladõnskajaga, Anneli Lambiga, Aleksandr Ivaskevitsiga.

Lugemisaalis ja Ahtme haruraamatukogus toimusid Põhjamaade raamatunädala „Sõprus Põhjas“ raames kirjandushommikud. Ahtmes toimus kord kuus „Reedene jututuba“, kus olid teemadeks V. Räniku hundijutud ja karulood, mälestused kooliajast, jõulukombed ja jõuluvanad maailmas jne.

Kultuurilise mitmekesisuse toetamise raames toimus Sompa haruraamatukogus üritus „Sõbraks Sompaga“. Külalised olid Sompa Naiste Klubi ja kirjandusklubi „Tõruke“. Esinesid Sompa Klubi lastehoiu lapsed eesti- ja venekeelsete laulude ja luuletustega.

Sillamäe Linna Keskraamatukogu:

Raamatukogu on leidnud kindla koha linna kultuurielus. Ta on kõigile linlastele tuntud kui mitmekülgne, sõbralik ja arenev kultuuriasutus.

Raamatukogus toimusid kunsti- ja fotonäitused, loengud, meistritoad käsitööhuvilistele, raamatulaadad, konkursid ja muusikaõhtud ning korraldati ekskursioone.

Linna ja mõned maakonna rahvuskultuuriseltsid, haridus- ja kultuuriasutused ning harrastusühendused on raamatukogu head koostööpartnerid. Tööd jätkasid ka raamatukogu juures tegutsevad harrastusklubid – Luulejate klubi ja Fotograafide klubi.

Mõned näited üritustest:

„Raamatu ja roosi päeval“ olid raamatukogu ruumid kaunistatud roosidega, üleval oli fotonäitus „Eestlaste nimelised roosid“, ekraanil näidati Eesti kaunimaid roosiaedu. Päeva tipuks oli roosi- ja raamatuteemaline „Senioride arvutivõistlus“, millest võtsid osa raamatukogus arvutikoolitustel osalenud eakad.

Sillamäe linna päeval tegutses raamatukogu hoovis „Suvine lugemissaal“ ning oli avatud raamatukoguhoidjate fotonäitus „Linna näod“.

Kultuuriürituste kaudu püütakse kaasa aidata riigi integratsioonipoliitikale. Tutvudes eesti- ja rahvusvähemuste kirjandusega hakkavad inimesed rohkem väärtustama Eestis elavate erinevate rahvuste kultuurilist omapära. Sillamäed külastasid kirjanikud Ilmar Trull, Eduard Kont, „Tähekesed“ peatoimetaja Ilona Martson. Oma raamatut „Eesti põlevkivi aastatel 1986-1191- Peadirektori märkmed“ esitles Otto Sullakatko, lisaks tutvustati kunstnike Renaldo Veeberi ja Elmar Kelli loomingut, korraldati fotonäitus „Edela-Eestit avastamas“ jne.

Narva Keskraamatukogu:

Koostöös Narva Tsuvaši seltsiga „Narspi“ toimus 2015. aasta mais tsuvaši kirjanik Konstantin Ivanovile pühendatud kirjanduslik-muusikaline õhtu.

Koostöös rahvusseltsidega viidi Kreenholmi raamatukogus läbi ürituste tsüklid „Meie naabrite kultuur” ja „Piirideta kultuur”, mille käigus tehti koostööd Narva Poola seltsi, Narva Linna Sakslaste seltsi, Narva Tatari kultuuriseltsi, Vene kogukonna „Rusitši” ja Narva Ukraina Kaasmaalaskonnaga.

Traditsiooniliselt toimusid raamatute esitlused ja kohtumised kirjanikega (Sulev Oll, Contra, Jaanus Vaiksoo, Ilona Martson, Kulle Raig, Marina Tervonen, Natalia Katajeva-Valk, jt).

Eesti käsitöö tutvustamiseks korraldati Keskraamatukogus koos Narva Eesti Seltsiga jõululaat.

Vabariigi aastapäeval viis Narva Keskraamatukogu Fama kaubanduskeskuses läbi interaktiivse viktoriini „Tuttav ja tundmatu Eestimaa” ning tutvustas raamatukogu poolt pakutavaid teenuseid ja üritusi. Üritus oli korraldatud koos Tallinna Keskraamatukoguga.

2015. aastal toimusid Narva Keskraamatukogu MakerLabis lisaks kasutajakoolitustele erinevad töötoad, mille läbiviimiseks tehti koostööd erinevate asutuste ja organisatsioonidega. 31. oktoobril osalesid Narva Keskraamatukogu MakerLabi esindajad Astri kaubanduskeskuses toimunud Laste ja Noorte vaba aja Infolaadal, kus tutvustati 3-D printeri kasutamise võimalusi.

USA Suursaatkonnaga koostöös viidi läbi Ameerika klubi, mille 14 kohtumise käigus tutvuti ameerika traditsioonidega ning õpiti inglise keelt.

2015. aasta aprillis toimus Narva Keskraamatukogus koostöös Hispaania suursaatkonnaga Raamatu ja Roosi päeva tähistamine, mille raames avati raamatukogus Maria Elena Rodriguez La Rosa (Peruu) tööde näitus „Tunded” ja Arturo Sosa fotonäitus „Taltsutamatu Honduras”. Lisaks esinesid üritusel vabatahtlikud Hispaaniast ning raamatukogus toimus mitmeid erinevaid sündmusele pühendatud üritusi.

Väga populaarseks osutusid kunstiosakonnas toimuvad maalimise õpitoad. Narva Keskraamatukogu näitusepinda kasutavad meelsasti nii kohalikud kunstnikud ja käsitöömeistrid kui ka külaliskunstnikud teistest linnadest ja välismaalt.

Puškini muuseumi teaduslik töötaja Jekaterina Dobrovolskaja viis raamatukogus läbi loengute sarja, mis tutvustas A.S.Puškiniga seotud muuseume ning ajalugu.

Samuti esines raamatukogus Riikliku Ermitaaži teaduslik töötaja Mihhail Andreevitš Mešalkin, kes pidas loengu teemal „Peterburi romantilised lood”.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

Tabel 16

Raamatukogu	Rühmakoolit. arv		Osalejate arv		Individaalkoolit. arv		Osalejate arv	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Alajõe	0	0	0	0	0	0	0	0
Aseri	0	1	0	27	6	7	6	7
Avinurme	9	6	124	96	11	10	11	10
Iisaku	0	3	0	40	1	0	1	0
Kiikla	0	0	0	0	0	0	0	0
Kiviõli	10	7	174	133	0	0	0	0
K-Nõmme	0	0	0	0	2	0	2	0
Kuremäe	0	0	0	0	0	2	0	2
Kurtna	0	0	0	0	0	0	0	0
Lohusuu	0	0	0	0	11	4	11	5
Lüganuse	1	1	9	8	0	5	0	5
Maidla	1	1	7	6	3	2	2	2
Mäetaguse	1	1	15	10	2	3	2	3
Narva-Jõesuu	4	4	25	18	0	0	0	0
Olgina	5	4	9	8	96	70	32	26

Pagari	0	0	0	0	0	2	0	2
Pülsi	0	0	0	0	0	0	0	0
Püssi	0	0	0	0	0	0	0	0
Saka	0	0	0	0	3	2	3	2
Sinimäe	0	5	0	16	0	0	0	0
Sonda	0	0	0	0	1	0	1	0
Soonurme	0	0	0	0	0	0	0	0
Tammiku	0	0	0	0	0	11	0	7
Toila	0	3	0	40	0	3	0	3
Tudulinna	0	0	0	0	0	0	0	0
Ulvi	0	0	0	0	0	0	0	0
Vaivara	0	0	0	0	0	0	0	0
Voka	0	0	0	0	1	2	1	2
Jõhvi KRK	22	13	176	169	225	97	240	99
K-Järve KRK	19	31	297	421	557	641	570	654
Sillamäe LRK	2	9	32	72	360	512	471	479
Narva KRK	27	95	454	1530	160	270	197	384
KOKKU	101	181	1322	2594	1439	1643	1550	1692

PIAACi eelmisel aastal läbiviidud uuringu tulemusena selgus, et Eesti täiskasvanute infotöötlusoskus on madal. Raamatukogudel on siin oluline roll ja võimalus tõsta inimeste arvuti kasutamise oskusi, viies läbi erinevaid kasutajakoolitusi.

Rühmakoolituste arv suurenes 80 koolituse võrra, sealhulgas keskkogudes suurenes 75 koolituse võrra, külakogudes 8 võrra. Individuaalkoolituste arv suurenes 204 koolituse võrra, sealhulgas keskkogudes suurenes 229 võrra ja külakogudes vähenes 25 võrra.

Rühmakoolitusi tehti peamiselt õpilastele, kellele õpetati raamatukogu, teatmeteoste ja andmebaaside kasutamist. Raamatukogutunde, kus tutvustati raamatukogu kasutamist, viidi läbi ka lasteaialastele. 17 raamatukogus ei viidud läbi ühtegi rühmakoolitust.

Individuaalkoolitusi tehakse valdavalt vanemaealistele. Raamatukoguhoidja abi oodatakse erinevate e-teenuste kasutamisel: isikutunnistuse kasutamisel, digiallkirjastamisel, internetipangas ja e-riigis toimetamiseks. Individuaalkoolitusi viiakse läbi ka lugeja esmakordsel lugejaks registreerimisel. Aseri raamatukogu on peamiselt vene elanikkonnale tõlkinud erinevaid materjale eesti keelde ja aidanud täita eestikeelseid dokumente. Voka raamatukogu juhataja käib mõnikord eakatel abis koduseid arvuteid seadistamas. 15 raamatukogus ei viidud läbi ühtegi individuaalkoolitust.

Jõhvi Keskraamatukogu:

Individuaalseid kasutajakoolitusi reklaamiti aktiivsemalt raamatukogupäevade ajal. Eakatele pakuti arvutialast algõpet ja nõustamist järgnevatel teemadel: infootsingu võimalused internetis, erinevad e-teenuste kasutamise võimalused, tutvumine raamatukogude e-kataloogidega, raamatukogu kodulehekülje kasutamine, dokumentide digitaalne allkirjastamine, fotode arvutisse tõmbamine ja sotsiaalmeedia kasutamine.

Lasteosakond viis läbi 85 individuaal- ja 13 rühmakoolitust raamatukogu töö tutvustamiseks. 4. klasside õpilastel on õppekavas ette nähtud kohaliku raamatukogu kohta põhjaliku ankeedi täitmine, mille küsimustele aidati otsida vastuseid.

Kohtla-Järve Keskraamatukogu:

Lugejakoolitusi viiakse läbi vastavalt vajadusele. Enamus rühmakoolitustest on suunatud lastele raamatukogude tutvustamiseks. Laenuosakonnas käis Töötukassa poolt suunatud ekskursioon ning kahel korral käisid Kesklinna Põhikooli õpilased tutvumas raamatukoguga ja pakutavate teenustega. Ahtme haruraamatukogus said rühmakoolitusi lasteaialapsed ja põhikooli õpilased. Õpetatakse portaali www.lugeja.ee ja erinevate andmebaaside kasutamist.

Sillamäe Linna Keskraamatukogu:

Individuaalsete arvutikoolituste peamine sihtgrupp on eakad inimesed, kes saavad esmast arvutikasutamise õpet. Rühmakoolitused toimuvad kooliõpilastele.

Raamatukogus olid praktiliselt Sillamäe Kutsekooli infotehnoloogia õpilased.

Narva Keskraamatukogu:

Kõige tugevamalt mõjutas rühmakoolituste arvu suurenemist MakerLabi tegevus, kus toimus palju rühma -ning individuaalkoolitusi.

Raamatukogu võtab osa traditsioonilistest Täiskasvanud õppija nädala (TÕN) üritustest. Sel aastal pakkus keskraamatukogu TÕNi raames võimalust tutvuda MakerLabi tegevusega.

Narva Keskraamatukogu MakerLabis toimusid koolitused nii gruppidele kui üksikisikutele, mis tutvustasid MakerLabis olevat tehnoloogiat ning selle kasutamiseks vajalikke programme.

2015. aastal toimus keskraamatukogus ka Puškini muuseumi loengute sari, mis tutvustas erinevaid vene muuseume.

Raamatukogu tehnikaosakonnas viidi läbi arvutiõpetuse koolitusi algajatele, millest võtsid eriti aktiivselt osa vanemaalised inimesed.

Lisaks korraldati kõigile huvilistele M-RIKSi ja ESTLEXi andmebaasi tutvustavaid koolitusi.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus

Teenustest ja sündmustest teavitamiseks kasutatakse mitut liiki kanaleid, varieerides neid vastavalt sihtrühmale.

Elektroonilised infokanalid:

Kõigi raamatukogude andmed (lahtiolekuajad, kontaktid, põhimäärus, kasutuseeskirjad) on leitavad omavalitsuste kodulehtedel lingi all “Haridus ja kultuur” või “Raamatukogud”. Mitmed raamatukogud reklaamivad valla kodulehtedel ka raamatukoguüritusi. Raamatukogu sündmustest annavad lugejatele e-maili teel teada Avinurme ja Toila raamatukogu. Noorema ja töötava inimeseni jõuab info paremini sotsiaalmeedia kaudu. Facebooki konto on Toila, Sonda, Sinimäe ja Avinurme raamatukogudel. Voka raamatukogu reklaamib oma üritusi Toila valla kultuuri- ja spordikeskuse Facebooki lehel. Raamatukogu sündmusi reklaamitakse ka isikliku (Avinurme) või valla (Avinurme, Iisaku, Kuremäe, Narva -Jõesuu) Facebooki konto kaudu. Sotsiaalmeedia kaudu antakse infot raamatukogu lahtiolekuaegadest, raamatukogusse saabunud uutest raamatutest ja jagatakse meedias ilmunud artikleid ja raamatututvustuste arutelusid ning soovitusi. Interaktiivsete teenuste arv on möödunud aastal veidi kasvanud – maakonnas kokku 17,4 %. Käesoleval aastal on kavas internetiturundusalane koolitus, mis ehk aitab suurendada sotsiaalmeedia kasutuselevõttu külakogudes.

Meedia:

Silma paistis Toila raamatukogu juhataja, kelle sulest ilmus aasta jooksul 3 artiklit ajakirjas Raamatukogu ja 27. oktoobri maakonnalehes Põhjarannik raamatukogupäevadele pühendatud arvamusküsimus „Kohtume raamatukogus!“

Ajakirjas „Raamatukogu“ 4/2015 ilmus Jõhvi, Narva ja Sillamäe raamatukogutöötajate sulest 3 artiklit, mis rääkisid raamatukogude projektitööst.

Mitmed raamatukogud teevad koostööd kohalike ajalehtedega, kus reklaamivad ja kajastavad oma teenuseid, üritusi või raamatukokku saabunud uusi raamatuid.

Suurtel Ida-Virumaa linnadel on olemas kohalik televisioon, mille võimalusi aktiivselt kasutatakse.

Aegajalt jõutakse ka üleriigilisse meediasse. Näit Jõhvi ja Narva raamatukogude direktorid andsid eelmisel aastal saatele „Aktuaalne kaamera“ intervjuu raamaturahade teemal.

Lisaks elektroonilistele kanalitele ja meediale reklaamivad raamatukogud üritusi traditsioonilisel viisil. Paberreklaam (plakatid, flaietid) ning kohalikud väljaanded on suunatud rohkem vanemaalistele asjast huvitatutele. Mitmed raamatukogud peavad turunduse seisukohalt tähtsaks individuaalseid vestlusi. Kiviõli raamatukogutöötajad helistavad enne iga üritust inimestele ja kutsuvad nad raamatukokku.

Tuleb nõustuda paljude raamatukoguhoidjate arvamusega, et parim reklaam on raamatukoguhoidja ise, kes võlub oma professionaalsuse ja säravate silmadega.

Jõhvi Keskraamatukogu:

Raamatukogu sündmustest ja teenustest informeerimiseks kasutab raamatukogu erinevaid kanaleid varieerides neid vastavalt sihtgrupile.

Elektroonilised infokanalid:

- raamatukogu Facebooki lehel
- veebilehekülg (<http://rk.johvi.ee/>) – elektronkataloog ja informatsioon raamatukogus toimuva kohta.
- ürituste reklaami saatmine koos raamatukoguprogrammi Urram meeldetuletustega
- raamatukogu lugejate meililist
- Jõhvi valla kodulehe sündmuste kalender ja kultuurikalender

Meedia:

Heaks meediapartneriks on raamatukogule kohalik ajaleht Põhjarannik. Jõhvi Keskraamatukogu üritustest ja teenustest kirjutati maakonnalehes Põhjarannik 18 korral. Raamatukoguürituste lühiinfo ilmub tasuta igal neljapäeval ajalehes Põhjarannik ilmuvas rubriigis Vaba aeg. Korra kuus ilmuvast vallalehes Jõhvi Teataja kirjutati raamatukoguteenustest 5 korral, lisaks ilmusid seal reklaamid raamatukogu üritustest.

Telefonitsi helistamised:

Jõhvi Pensionäride Päevakeskuse perenaisele helistatakse enne iga üritust, et ta teavitaks oma inimesi. Samal eesmärgil helistatakse ka raamatukogu aktiivsetele küllastajatele.

Paberreklaam:

Ürituste kuulutusi viiakse asutuste teadetetahvlitele (Maavalitsusse, kiriku kantseleisse ning kaupluse Selver infopostile) ja saadetakse ülespanemiseks naaberraamatukogudesse Kohtla-Järvel ja Ahtmes. Aktiivsemalt hakati raamatukoguteenuste reklaamimiseks kasutama flaiereid.

Edaspidises infovahetuses sai esialgsed kokkulepped tehtud ka Ida-Virumaa Omavalitsuste Liiduga ja üks kord kuus ilmuvast ajalehega Peipsirannik, mis tutvustab Peipsimaa elu-olu.

Kohtla-Järve Keskraamatukogu:

Raamatukogu ja raamatuürituste reklaamiks kasutati kohalikku ajakirjandust (Põhjarannik, Инфопресс, Панорама). Uudiskirjandusest tehti perioodikas ülevaadet seitsmel korral. Samuti jagati infot ja levitati reklaami raamatukogu kodulehel ja Facebookis.

Sillamäe Linna Keskraamatukogu:

Informatsiooni raamatukoguteenuste kohta annab pidevalt uuenev raamatukogu ning lasteosakonna veebileht ning postitused sotsiaalvõrgustikes Facebook, Youtube, Blogger, Google+, Pollianna, Calameo, Vimeo, Issuu, Scribd, Slideshare. Raamatukogul on 11 blogi.

Kodulehe vahendusel saab informatsiooni portaalist etnoweb.ee.

Kodulehel pakutakse järgmisi andmekogusid: Kirjanikud- laureaadid, Info õpetajale (raamatukogu poolt pakutavate loengute nimekiri).

Raamatukoguteenuseid tutvustasime Sillamäe linna TVs ja raadios, linna ajalehes, samuti linna veebilehel.

Sillamäe raamatukogu tegemistest räägiti üle-eestilises Raadio-4.

Keskraamatukogus loodud „mälestuste tuba“ (vanad raamatukogu- ning kodusemed) on olnud raamatukogule lisareklaamiks. Seda külastavad meelsasti nii lapsed kui ka täiskasvanud.

Narva Keskraamatukogu:

Turunduse eesmärgil suurendati ürituste reklaamimist läbi sotsiaalmeedia (Facebook, Vkontakte, Youtube). Raamatukoguga seonduva info edastamiseks kasutatakse linnalehti, ERRi ETV+ kohalikku stuudiot, Raadio 4 saateid, infoportaali Seti.ee, linna kodulehekülge, raamatukogu kodulehekülge ja infostende.

Narva Keskraamatukogu tegevust kajastati kohalikus meedias 56 korral.

Narva MakerLabi avamine kajastus lisaks kohalikule meediale ka Põhjarannikus (nii paber kui ka e-ajalehes), RusERRis, ajakirjas Raamatukogu ja USA suursaatkonna Facebooki leheküljel.

Süvenes koostöö linna infokantsleiga, kes annab välja ajalehte Narvskoje Vremja.

Narva Keskraamatukogu jätkab tihedat koostööd Narva lasteasutuste ning koolidega, tutvustatakse uusi raamatuid ja viiakse läbi erinevaid õpitubasid ja üritusi.

Tihedad on kontaktid linna õpetajate ainekomisjonidega ja koolide huvijuhtidega, samuti lasteaedade juhatajatega. Telliti 2 raamatukogu sümboolikaga roll-upi, mida kasutatakse raamatukogu üritustel väljaspool maja, ning uued raamatukogu tutvustavad voldikud ja järjehoidjad.

4.9 Bibliograafia- ja infoteenindus

4.9.1 Andmebaaside loomine

Enamus maakonna raamatukogusid uusi andmebaase ei loonud.

Täiendatakse andmebaase RIKS ja Kodulugu.ee kodulooliste artiklitega.

Igas omavalitsuses on üks raamatukogu, kes hoolitseb selle eest, et tema valla lehed ja muud koduloolised materjalid oleksid andmebaasi sisestatud.

Jõhvi Keskraamatukogus bibliograferiti kodulooportaali Kodulugu.ee ajalehte Põhjarannik, Jõhvi Teataja ning Ida-Express. Seoses kirjade konverteerimisega ProCitest lisandus dublikaatkirjete kustutamine. Paigutati ümber koduloo alaseid materjale fondi paremaks kasutamiseks.

Sillamäe Linna Keskraamatukogu:

Aasta jooksul arendati koduloo andmebaasi, kuhu lisati 1076 skaneeritud dokumenti, sh digiteeritud „vanad“ artiklid kohalikust ajalehest, linnaelanike mälestused, dokumendid ja fotod perearhiividest jt. Näeme, et raamatukogu koduloo andmebaas on vajalik ja huvitav nii linna elanikele kui ka kasutajatele väljastpool Eestit.

Raamatukogus rakendati töösse RIKSi uuendused.

Narva Keskraamatukogu:

Lugejate bibliograafiline teenindus jaguneb üldiselt kaheks: traditsiooniline, kus päring esitatakse kohapeal ning päringule leitakse kohe vastus, ning üha leviv e-teenindus, kus päring esitatakse e-maili kaudu või kasutades raamatukogu kodulehel valikut „Tagasiside“.

Infopäringutele vastamisel kasutatakse põhiliste allikatena raamatukogu e-kataloogi, e-kataloogi ESTER, seadusandlike dokumentide andmebaasi Estlex ja erinevaid interneti ressursse.

Efekttiivne bibliograafiline töö põhineb e-kataloogi korrastatusel. Seega on esmatähtis erineva materjali kajastatus e-kataloogis. Kokku töödeldi umbes 1500 perioodilist väljaannet (kohalikud ja vabariiklikud üldpoliitilised, kirjanduslikud ja teaduslikud ajakirjad).

Erilist tähelepanu pööratakse kodulooga seotud tööle.

Kodulooga seotud töö jaguneb kolmeks: koduloo kogu pidev täiendamine, kodulooga seotud päringutele vastamine ja raamatukogu kodulehel paikneva koduloo jaotuse haldamine ja täiendamine.

Lisaks viiakse läbi nii individuaalkoolitusi, koduloo ja ajaloo huvilistele suunatud koolitusi kui ka kirjanduse ülevaateid erinevatele koolidele ja õppeasutustele (sh ka Täiskasvanuõppe programmides osalejatele).

4.9.2 Infopäringud

Infopäringuid oli maakonnas kokku 19889, mida on 12 % vähem kui eelmisel aastal.

Ehkki infopäringuid peetakse raamatukogutöö oluliseks osaks, pole nende registreerimine kõikjal järjepidev ja osad neist jäävad ehk ka registreerimata. Päringute arv raamatukoguti on väga kõikuv, mis paneb arvama, et päringu mõistet tõlgendatakse ka väga erinevalt.

Päringud on seotud kooli- ja õppetööga, kodulooga, sugupuu-uurimisega, reisimisega, erinevate looduse-, keele-, kirjanduse teemadega. Tihti küsitakse toiduretsepte, teavet tähtpäevade ja haiguste kohta.

Jõhvi Keskraamatukogu:

2015.aastal registreeriti 312 infopäringut, mis on 72 võrra vähem kui 2014. aastal. Päringute vähenemise ühe põhjusena võib nimetada digitaliseeritud materjalide rohkust ja head kättesaadavust internetis (ka ajakirjade, ajalehtede täistekstid). Osaliselt on internetis saadaval ka õppematerjalid (s.h raamatud), mis on nii trükivariandis, kui ka digitaalsed.

Näiteid iseloomulikest päringutest : Eesti rahvariided ja rahvalikud ehted , info maakondade kohta, maakonna vaatamisväärsused, kudumid, stress, erinevad kunstiliigid.

Kohtla-Järve Keskraamatukogu:

Infopäringuid oli 6603. Päringuid esitati erinevatel teemadel, mõned näited: Hindude, moslemite, juutide riietus, ruunid ja ruunimärgid, unehäiretest inglise keeles, Georg Otsa rollid filmis.

Sillamäe Linna Keskraamatukogu:

Registreeriti 8406 infopäringut, mis on eelmise aasta tasemel. Enamus neist esitati kohapeal raamatukogus, vähem telefoni või e-posti teel. Kõige rohkem päringuid oli eesti keele õppimise teemal.

Narva Keskraamatukogu:

2015. aastal esitati 2789 infopäringut. Infopäringute arvu vähenemine on otseselt seostatav Interneti kui infoallika populariseerimisega. Mõned näited: Eesti jõed ja jõestikud, multifilmi „Naljatilg“, päritolu ja allikad, graffiti eile ja täna, Smart-tehnoloogia (interaktiivsetahvli kasutamine, interaktiivsete mängude loomine).

Reeglina on päringud muutunud erialaselt ühelt poolt väga kitsapiirilisteks, teiselt poolt interdistsiplinaarseteks, olles mitmete ainevaldkondade kokkupuutepiiril.

Lisaks tudengitele ja aineõpetajatele on päringute esitajate hulgas õpilased, kes kirjutavad koolides üha keerulisemaid uurimistöid ja referaate.

4.9.3 Trükised ja veebiväljaanded

Mitmed raamatukogutöötajad teevad kaastööd vallalehtedele.

Toila raamatukogude juhataja on oma valla lehe toimetaja.

Mäetaguse raamatukogu juhataja aitas välja anda luulekonkursi „Helisevad read“ valikväljaannet ja oli ka luulekonkursi žüriis.

5. 2016 aasta tegevused

2016.a on oluline leida uusi koostööpartnereid, jätkata erinevate projektide kirjutamist, viia läbi huvitavaid üritusi ja koolitusi. Loodame jätkata traditsioonilise maakonna raamatukogutöötajate 2-päevase suveseminari korraldamist. Endiselt tuleks rohkem tähelepanu pöörata e-teeninduse arendamisele ja kasutajakoolitusele, noorte kaasamisele raamatukogude tegemistesse ning koduteenindusele. Oluline on raamatukogude tegevuse kajastamine ja reklaamimine sotsiaalvõrgustikes ning meedias.

Jõhvi Keskraamatukogu:

2016.a esimeses pooles tuleb kindlasti tööle saada raamatukogu uus koduleht. See eesmärk jäi eelmisest aastast täitmata, kuigi töö kodulehe uuendamisega käib. Suurest ruumipuudusest tingituna jätkub pidev töö raamatufondi dublettide mahakandmisega. Oluline on ka eelmisel aastal hästi käiku läinud arvutialase nõustamise jätkamine vanemaealistele ja selle teenuse reklaamimine.

Jätkame

Jõhvi Gümnaasiumi õpilaste kirjanduse huvigrupi abistamist kooli raamatukogu süstematiseerimisel ja koostööd gümnaasiumiga nende raamatukogu komplekteerimisel. Kindlasti jätkame ka tasuta raamatu laatade traditsiooni.

Kohtla-Järve Keskraamatukogu:

Eesmärgiks on jätkata 2015. a. alustatud eesmärkide täitmist – laenutusosakonnas hoiufondi likvideerimist, kõigi osakondade ja haruraamatukogude kogude korrastamist.

Jätkub lasteosakonna remont – lugemissaali kolimine lasteosakonnaga ühte majja.

Võimaluste piires jätkatakse töötajate koolitamisega.

Sillamäe Linna Keskraamatukogu:

2016.aasta eesmärk on alustada ettevalmistustega keskraamatukogu kolimiseks aastal 2017 Sillamäe Gümnaasiumi hoonesse. Oluline ettevõtmine on ka haruraamatukogu töö ümberkorraldamine seoses ühe töötaja koondamisega. Samuti tuleb 2016.aastal tegeleda hoonete ja töötajate turvalisuse tagamisega.

Narva Keskraamatukogu:

2016.a jätkatakse suurte projektidega: „Innovatsioonilabor - MakerLab” ja A. Puškini virtuaalmuuseumi loengutega, et ärgitada noortes huvi raamatukogu vastu. Läbi projektitegevuse ja koostöös Narva Töötukassaga korraldatakse töötubasid ja loenguid tööturul eemal olnud inimestele.

Viiakse läbi raamatukogu töötajate rahulolu-uuring ja uue teenusena avatakse promenaadi raamatukogu. Jätkatakse tihedat koostööd välispartnerite ja saatkondadega ning kaasatakse ka uusi koostööpartnereid. 2016. on kavas dokumentide arhiveerimise aastast 1976 kuni 2015 lõpetamine.

Plaanitakse läbi viis erinevate rahvaste kultuure tutvustavad loenguid Keskraamatukogus ja Kreenholmi harukogus. Seoses koolitusrahade puudumisega ja lähetuskulude pea olematu summaga vajaks raamatukogu koolitusi kohapeal.

Koostajad: Anne Kippar, Piret Kallas, Ingrid Spitz

Direktor

Allkiri /Ingrid Spitz/

LISA 1 Maakonnaraamatukogude raamatukoguhoidjate täienduskoolituse kava 2016

Koolituse teema	Koolitustundide arv	Raamatukoguhoidjate arv	Koolituskava eesmärk
Isikuandmete ja avaliku teabe alane koolitus	6	28	Õppida töötleva raamatukogu kasutajate isikuandmeid. Õppida tundma avaliku teabe mõistet.
Windows10 jm arvutialane koolitus Tallinnas Bliss konverentsikeskuse erinevates töötubades	8	20	Osata kasutada erinevaid infootsingu vahendeid ja operatsioonisüsteeme.
Teenindusalane koolitus koostöös ANDRASega	8	40	Arendada suhtlemis- ja probleemilahendusoskusi erinevates situatsioonides
Sündmuskorralduse ABC, Sündmusturunduse ABC	8	30	Osata korraldada, läbi viia ja turundada raamatukogusündmusi.
Muusika mõju avalikus ruumis	2, 5	30	Õppida tundma muusika toimemehhanisme ja õppida valima sobivat taustamuusikat raamatukokku
Iga kaheksas meie seast: puudega inimeste elust Eestis	2, 5	30	Saada ülevaade puuetega inimeste olukorrast Eestis ja raamatukogu võimalustest koostöök
Tervislik toitumine töökohal	4	28	Omandada praktilisi oskusi tervisliku toitumise korraldamiseks töökohal, osata kasutada veebipõhist toitumisprogrammi
Kas ma töötan hea teenindusega raamatukogus?	4	28	Arendada raamatukoguhoidjate suhtlemis- ja teeninduspädevust.
Lugejateenindus ja internetiturundus Tallinna KR näitel	6	28	Arendada raamatukoguhoidjate suhtlemis- ja teeninduspädevust, osata rakendada sotsiaalvõrgustikes internetiturunduse oskuseid
Lähiajalugu meie ilukirjanduses	4	28	Õppida orienteeruma eesti lähiajalugu käsitlevates ilukirjandusteostes
Uuem eesti lastekirjandus	3	30	Õppida orienteeruma uuemas eesti lastekirjanduses
Kodulooteemaline jõuluseminar Voka raamatukogus	5	35	Saada ülevaate Toila valla pärandkultuurist, koduloolisest tööst ja piirkonna koostöövõrgustikust. Omandada teadmisi koduloolise materjali bibliograferimisest.